SARDARABAD

BUENOS AIRES
AÑO XIV
Nº 510
y 511
Miércoles
9 / 16 de
Noviembre
de
1988

FIEL EXPRESION DEL PENSAR DEMOCRATA LIBERAL DE LAS COLECTIVIDADES ARMENIAS DE SUDAMERICA
PRIMER PERIODICO ARMENIO DE SUDAMERICA IMPRESO EN SISTEMA OFFSET

Pravda enfoca el problema de las nacionalidades

El diario **Pravda**, de Moscú, publica un editorial en el que expresa: "No es posible permitir que el nihilismo nacional del pasado reciente se sustituya por el nacionalismo. Si hoy se habla en la URSS de los problemas acumulados en las relaciones entre nacionalidades, es consecuencia de la no aplicación de la política leninista, del no respeto a los intereses regionales, a la falta de atención, durante años, del aspecto social, lo que se encubría con rutinas ideológicas.

En la URSS no existen naciones que hayan ganado en los tiempos de estancamiento, en perjuicio de otras. Igualmente, no existen naciones que no hayan sufrido pérdidas en el periodo de la arbitrariedad stalinista.

La URSS es un organismo económico único. A su desarrollo contribuyen todas las Repúblicas. Los que recuerdan con tristeza los años de las economías separadas no deberían contar con la falta de memoria del pueblo. Jamás existió abundancia paradisíaca, y siempre hubo una labor abnegada del pueblo que creó la cultura material y espiritual.

También la reestructuración es un gran trabajo que demanda la consolidación de las fuerzas y la unidad. El porvenir es del internacionalismo.

Es necesario afianzarlo en la conciencia y en las actitudes de los ciudadanos soviéticos".

Quién es George Bush

George Bush.

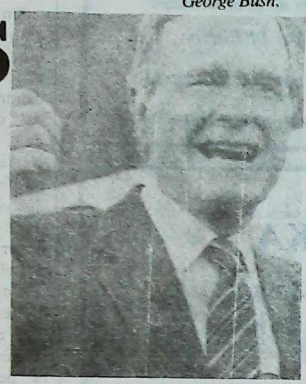

Michael Dukakis.

Nacido el 12 de junio de 1924 en el seno de una aristocrática familia norteamericana, en la ciudad de Milton (Massachusetts), George Bush asumirá la primera magistratura de su país a los 64 años de edad.

Enrolado en la Segunda Guerra Mundial, actuó como piloto de bombardero en la campaña del Pacífico. Graduado luego en economía, en la Universidad de Yale, se afincó con su mujer -Bárbara Pierce- y su pequeño hijo, en Texas, iniciándose en el negocio del petróleo, en el que logró singular éxito.

No obstante, a los 30 años decidió volcarse a la política, y en 1966 fue elegido Representante por su distrito en Houston. Cuatro años después, en 1970, perdió su banca al ser derrotado por Lloyd Bentsen (el actual compañero de fórmula de Dukakis). En esa oportunidad, Nixon lo nombró embajador ante las Naciones Unidas, cargo que desempeñó hasta 1973.

En 1974 Gerald Ford lo envió a Pekín, a su pedido, como funcionario de enlace.

En el momento más crucial de la CIA (acusaciones de pretendidos asesinatos a dirigentes de otros países y espionaje ilegal sobre gran cantidad de norteamericanos), Bush acepta la dirección de este conflictivo organismo, en reemplazo de William Colby.

Si bien en 1980 se postuló internamente para la candidatura a la presidencia de su país, Reagan salió primero y él su segundo.

Considerado como un hombre práctico, su elección significa la continuidad de la política seguida desde Washington por la administración Reagan en los últimos ocho años.

De religión episcopal, ha realizado un feliz matrimonio con Bárbara Pierce, con quien compartió la educación de sus cinco hijos, estando a la espera de su undécimo nieto.

Qué hará Bush?

Por lo que surge de los temas tratados en su campaña proselitista, la política que desarrollará Bush en su gobierno tendrá estas características:

Economía: Continuará la reducción de impuestos de la administración Reagan, que deparó prosperidad al pueblo norteamericano. Congelará gastos federales para reducir el actual déficit presupuestario.

Defensa: Proseguirá los programas de defensa actualmente en desarrollo, incluído el sistema de defensa orbital y

continúa en pág. 3

Las medidas de fuerza adoptadas por el personal de Encotel nos impidieron hacer llegar normalmente las ediciones de Sardarabad a nuestros suscriptores. Lo hacemos ahora utilizando un medio extraordinario y disculpándonos ante nuestros lectores por haber tenido que resumir dos números en una misma edición.

Bush superó a Dukakis

Pero las Cámaras seguirán siendo demócratas

Confirmando el resultado de las encuestas previas, el pueblo norteamericano se volcó mayoritariamente hacia el candidato republicano George Bush, actual Vicepresidente de la administración Reagan, siendo la primera vez en 152 años que el segundo término de una fórmula presidencial accede a la primera magistratura estando aún en el desempeño de su cargo.

Dukakis ganó en algunos estados y en el Club Americano de Buenos Aires, donde la mayoría de los residentes votaron a su favor, en tanto que George Bush dominó con amplia mayoría.

El porcentaje final fue: 54% (47.452.029 votos) para George Bush, quedando el 46% (40.656.451) para Michael Dukakis.

Pero eso fue sólo en cuanto a la elección presidencial, puesto que, en lo que hace a las bancas de la Cámara de Representantes y del Senado, la mayoría de ellas serán ocupadas por demócratas (Dukakis), contando Bush con la minoría; situación que, por otra parte, será la misma que rigió durante el mandato de Reagan aunque con algunas bancas más para los demócratas.En la Cámara de Representantes habrá 262 demócratas contra 173 republicanos, y en el Senado 55 demócratas contra 45 republicanos.

Electrónica DE LA PAZ
de Esteban Minassian
Service
especializado en:
TV Color y Video - Todas las Marcas

Ciudad de la Paz 1782 - TE. 783-1109/785-6646

SINTONICE
AUDICION CULTURAL
TEKEYAN
La cultura y el quehacer de la armenidad
Domingos de 10.5 a 11 horas.
CX. 10 Radio Continente (Uruguay)
(735 khz. al lado de Radio Mitre)

TERKA
S.A.C.I.F.I.yA.
Fábrica de tejidos
Fábrica:
Av. Dr. Arturo Illia 2740 - (1754) San Justo Bs. As.
T.E. 651-1651/0634
Administración y ventas:
Moreno 1235 (1091) Cap. T.E. 37-3829/6102

Cámara Argentino Armenia
para la Industria, el Comercio y
demás actividades económicas
ALMUERZOS EMPRESARIOS
En esta oportunidad con una figura relevante de la Economía Argentina:
DR. ROBERTO ALEMANN
quien disertará sobre el tema
"Actualidad Económica Argentina"
Viernes 18 de Noviembre, 12:30 hs.
Armenia 1322
Reservas con anticipación al 322-5573

PROFESIONALES
MEDICOS
Dra. Azaduhi Libertad Telegemian de Anger
Médica - Psicoanalista
Miembro adherente de la Asociación Psicoanalística Internacional
Tratamiento de Familias, Parejas, Adolescentes y Adultos.
Bilinghurst 1663 P.B. D **TE. 826-9267 91-8332**
ESCRIBANO
GREGORIO HAIRABEDIAN
ESCRIBANO
Av. Roque S. Peña 570 **331-5761 34-1579**

Derecha o izquierda: conveniencia de precisar los términos

(De "Ideas sobre la Libertad" N° 49, Diciembre 1986)
Por Hilary Arathoon

Hay muchos términos que se barajan hoy día, pero cuyo significado difiere según la interpretación que se les dé. Las palabras: democracia, libertad, liberación, son palabras que pueden tener acepciones distintas según quién sea el que las use.

Sin tener una idea precisa de en qué consiste la pugna ideológica que divide al mundo, mucha gente se autodenomina de "centro izquierda" o de "izquierda moderada", pero sin saber a ciencia cierta lo que significa y queriendo señalar únicamente que sus simpatías están de parte de los necesitados, mas sin ponerse a estudiar si la política por ellos auspiciada, los favorece o perjudica. Son pocos los que en realidad se preocupan por estudiar los problemas económicos a fondo, como para poder determinar cuáles medidas son beneficiosas y cuáles son simplemente contraproducentes.

El término "derecha" es un término que muchos rehuyen, en tanto que el de "izquierda moderada" los halaga, porque parece señalarlos como "hombres de corazón", inclinados a favorecer la causa de los necesitados.

Pero ¿qué significa en realidad ser de izquierda o de derecha? La división, un tanto ambigua, se originó durante la revolución francesa, cuando la asamblea compuesta en su mayoría por jóvenes, se reunió por primera vez en las Tullerías. Los Jacobinos o sea la facción que decía llamarse del pueblo, ocupó los escaños en lo alto y a la izquierda del Presidente, en tanto que los Girondinos, o sea la facción más moderada, ocuparon los escaños de la derecha. Por eso los Jacobinos dieron en llamarse de "la izquierda", o sea "de la montaña", en tanto que los Girondinos fueron reconocidos como los "de la derecha". A los no alineados que ocupaban los escaños más bajos, se les conoció como los del pantano o "sapos".

Dicha división de izquierda y de derecha correspondía más o menos a la de los Whigs y Tories del parlamento inglés, en el que los Whigs representaban la facción del pueblo, en tanto que los Tories representaban a la clase alta y conservadora. Desde entonces los términos: Izquierda y Derecha se han venido empleando en forma similar, quedando la izquierda representando al elemento liberal, en tanto que la derecha representa al elemento conservador, lo cual no es obstáculo para que los conservadores actúen a veces más liberales que los liberales, en tanto que éstos resultan a veces más conservadores que los conservadores.

Pero hoy día la verdadera lucha ideológica no se se libra entre "aristócratas y plebeyos". Es más bien una *lucha entre el individualismo y el colectivismo: entre los que* reconocen que los individuos son los únicos que tienen derechos y que la colectividad no tiene más derechos que los que les corresponden a los individuos que la componen, por un lado, y los que creen que los derechos provienen del Estado, por el otro.

Continuará

Buen teatro en "El Rey de Cilicia"

El Conjunto Teatral "George Sarkissian", de la filial Vicente López de Hamazkain, se presentará los días 11, 18, 19 y 26 de noviembre, a las 22 horas y en el Auditorio Armenia (Armenia 1366), poniendo en escena la obra de Musheg Ishjan **"El Rey de Cilicia"** (un alegato contra la indiferencia). Bajo la dirección de Kalusd Jensezian.

Los organizadores piden puntualidad al público asistente, pues las funciones comenzarán exactamente a la hora indicada. Las reservas pueden realizarse a los teléfonos 773-2036, 791-4313 y 792-9343.

Badarak - hokehankisd

Con motivo de su 30 aniversario el Coro "Arax", bajo la dirección de Jean Almouhian y la participación de Andrés Manoukian, interpretará la misa de M. Ekmalian. Acompanará al órgano Berdjouhí T. de Tarpinian.

El mismo día se hará oficiar una misa de responso en la memoria de todos los miembros fallecidos del coro.

Tendrá lugar el domingo 20 de noviembre en la Catedral de S. Gregorio El Iluminador.

Coro Arax

Merceril S.A.
Larrea 237. Capital
T.E.: 48-9343

Lutufyan Hnos. S.A.
Fábrica de pañuelos y toallas
Estamperías
y tintorerías de hilados
Larrea 738 **Cap. Fed.**
Francia 275 **San Martín** (Pcia. de Bs. As.)

viene de pag. 1

¿Qué hará Bush?

terrestre contra misiles.

Unión Soviética: Escéptico con respecto a las intenciones soviéticas, Bush sostiene que "la guerra fría aún no ha terminado".

Gestionará una reunión cumbre con Gorbachov.

Nicaragua: Proyecta mantener la ayuda actual a los contras, para combatir la expansión del comunismo en América Central. No cree en el plan de paz del Presidente de Costa Rica, Oscar Arias.

Golfo Pérsico: Lo considera punto vital de la política exterior de Estados Unidos, e impulsará una presencia activa de su país en la región.

Sudáfrica: Dejará en pie las sanciones impuestas por Reagan y brindará ayuda económica a la población negra.

Medio Oriente: Alentará la actual política de Reagan que considera a Jerusalén como territorio ocupado.

América Latina: La considera tema de poca o nada urgente preocupación. En cuanto a la deuda externa, que la reconoce como el principal problema de la región, respaldará el Plan Baker para su solución.

Angola-Namibia: Propondrá enviar armas al dirigente rebelde Jonas Savimbi, quien lucha contra el gobierno angoleño de tendencia marxista, combinando ese apoyo con presiones sobre Cuba para que retire sus tropas y sobre Sudáfrica para que otorgue la independencia a Namibia.

Operaciones Encubiertas: Como ex-director de la CIA, defiende entusiástamente estas operaciones, como los casos Irán-contras y el caso Noriega. Se cree que tendrá oposición en el Congreso a este respecto.

Política Interna.

Educación: Creará un Plan de Bonos de Ahorro para que las familias puedan enviar sus hijos a la Universidad. Alentará programas innovadores en las escuelas y mayores proyectos para más cantidad de chicos de edad preescolar en familias de bajos recursos.

Cuidado Infantil: Abrirá créditos impositivos de 1.000 dólares cada uno para familias de bajos recursos con niños menores de 4 años, a fin de que puedan pagar su cuidado mientras los padres trabajan.

Vivienda: Generará planes de ahorro con impuestos diferidos, para estimular el ahorro entre familias de bajos recursos. Establecerá mayores hipotecas garantizadas por el gobierno, a fin de que puedan acceder a su vivienda las familias de escasos recursos.

Salud: Ampliará el alcance de los pagos de beneficio social, a fin de que la asistencia médica llegue a los niños de familias de escasos recursos.

Energía: Otorgará incentivos a la industria privada para aumentar las exploraciones de gas y petróleo.

Buen panorama para la Argentina

Según los observadores, el triunfo de Bush en las elecciones norteamericanas parecería significar una buena ventaja para la Argentina en cuanto al tema económico se refiere, dado que el resultado de las elecciones vendría a beneficiar la posición argentina frente a los Estados Unidos.

Esto tiene su asidero en la designación, por parte de Bush, de James Baker como Secretario de Estado. Y James Baker, precisamente, fue el moderador de la deuda externa y el gestor de los últimos "préstamos puente" otorgados al país. De ahí vendría a producirse un fortalecimiento para la gestión económica, pues el gobierno argentino tendría dentro del oficialismo republicano su **lobby** armado para lograr esas ventajas.

Por otro lado, se advierte que las relaciones Reagan-Alfonsín atraviesan por un período excelente, y que las mismas serían así continuadas por George Bush.

Se recuerdan a este respecto las palabras pronunciadas por el Secretario de Estado George Shultz quien, en Washington, ante un grupo de profesionales, manifestó que **"Alfonsín es un líder magnífico"** al restablecer la democracia en la Argentina. Así lo dijo en la reunión realizada el miércoles pasado: **"Déjenme rendir tributo al presidente Alfonsín, que ciertamente lidia con problemas económicos y de la deuda, pero fue un líder magnífico al establecer y reforzar los derechos de dignidad humana y el proceso democrático".**

ESTUDIO JURIDICO

Dr. Bautista Kuyumdjian
Dr. Gabriel E. Williams
Dra. Patricia Kuyumdjian de Williams
Dr. Javier B. Kuyumdjian

TUCUMAN 1438 PISO 7º
T.E.: 40-6809 / 7112 / 49-7049

U. G. A. B.
ARMENIA 1322 - BS. AS.
773-2820 y 771-6500

UGAB LIGA DE JOVENES
Conocimos "MANHATTAN" y también "SAN FRANCISCO"... Ahora despedimos el año AL ESTILO DE LA LIGA EN:
"La Capital del Mundo"
New York City
7 de Diciembre 22 Hs.
Alvarez Thomas 1391
GANATE EL 25% DE DTO. EN ARMENIA 1322
T.E.: 773-2820 / 771-6500
HASTA EL 28 11 88
A 60.- C/1 CONSUMICION
LUN. A JUEV. 8.00 A 20.00 HS. VIERNES 8.00 A 23.30 HS. SABADOS 18.00 A 21.00 HS.
PD. EL 8 DE DICIEMBRE "NO HAY CLASES Y ES NO LABORABLE"

Muestra fotográfica y artística de Jovenes armenios
Apertura:
2 de Diciembre 21 hs.
Pliego de Condiciones en
U.G.A.B.
Organiza Dto. Cultura
Liga de Jovenes

PROMOCION 1989
Tradicional Cena de los Viernes
a partir de las 20.30
con los típicos platos de la cocina armenia
Armenia 1322

Confitería "Armenia"
PRODUCTOS ORIENTALES
T.E.: 71-4571 Scalabrini Ortiz (ex Canning) 1317

Remises
Sepelios
Traslados
CASA Rivera
CORALLO, CUFARO Y CIA.
Jubilados, pensionados, cónyuges y fliares. sin cargo
Av. Córdoba 4902 T.E.: 773-2800/772-3288

RESTAURANTE ARMENIO
NUBAR
• ALTA COCINA ORIENTAL
Reserve su lugar
Cnel. Niceto Vega 4615 - Capital Tel. 774-8571
Abierto todos los días a partir de las 20 hs.
s al mediodía

UNIFORMES COLEGIALES
ELMAYAN
BLAZERS
PANTALONES
JUMPERS
765-5293
63 BOULOGNE

Asesoria técnica en riesgos industriales y contratación de seguros generales
ATENCION ESPECIAL A LA COLECTIVIDAD ARMENIA
SEGUROS GENERALES LAMAS
Bme. Mitre 777 7° B. Capital
TE. 49-1942/1886

Foto: Jack Tucmanian

Conocimos la idea económica de Carlos Menem

Los almuerzos esclarecedores implantados por la Cámara Argentino Armenia están contribuyendo, en gran medida, al conocimiento de las distintas corrientes políticas y económicas argentinas por parte de los empresarios que mensualmente asisten a ellos. Distintos políticos y hombres de gobierno cooperaron a ello, a través de las disertaciones que en diferentes oportunidades los ubicaron en la cabecera de estos almuerzos en los que una concurrencia interesada y atenta los escuchó y los interrogó.

En el último de estos encuentros, cumplido el 25 de octubre pasado, le tocó ocupar este estrado a los asesores económicos del candidato a Presidente por el Justicialismo, doctor Carlos Menem. Y estos, que fueron el Dr. Eduardo Curia y el Dr. Eduardo Bauzá, se expresaron con amplitud y claridad en el tema, respondiendo luego a las preguntas que les formuló la audiencia empresarial.

Una vez más, la Cámara Argentino Armenia hizo su aporte al discernimiento del empresariado argentino-armenio.

Centro Cultural General San Martín

Cabaret de las artes

Este espacio cultural, creado y dirigido por la escritora Felisa Kuyumdjian, ofrece en la Sala F, del Centro Cultural San Martín, dos espacios de indudable interés cultural.

El primero, que tendrá efecto hoy, miércoles 16, a las 20.15, se denomina **"España con Amor"**, y en él el poeta José Martínez Bargiella dialogará con Felisa Kuyumdjian. Intervienen, además, el actor Máximo Paz, interpretando poemas, Graciela Ottavis, en canto, Mauricio Agostini y Jorge Santos en guitarras. Las danzas, a cargo de Patricia Russo.

El otro espacio, titulado **"Arriba el Telón"**, que irá el miércoles 30, a las 20.15, contará con la presencia del director teatral Rodolfo Graziano, quien, luego de haber estrenado "La Loca de Chaillot" de Jean Giraudoux, presentará escenas de dicha pieza con la colaboración de Idelma Carlo, Ricardo Robles y Norma Agüero.

Graziano dialogará sobre esta pieza con la escritora Feliza Kuyumdjian.

En ambos espectáculos, **la entrada será libre.**

Primeras jornadas jurídico políticas sobre Gharabagh

El Consejo Profesional Argentino-Armenio desarrollará en la Sede Social de Marash, Armenia 1342, las **Primeras Jornadas Jurídico Políticas sobre la Cuestión de Gharabagh.**

La reunión inicial tendrá lugar el **viernes 18 del corriente,** a las **20.30** y, en ella, habran de exponer el doctor Guillermo Moncayo, Profesor Titular de Derecho Internacional Público en la U.N.B.A., y el doctor Miguel Angel Ekmekdjian, Profesor Titular de Derecho Constitucional en la misma Universidad.

Estas jornadas se clausurarán el **viernes 25,** a las **20.30,** con la Exposición de representantes de las diversas corrientes de opinión política y confesones religiosas de la comunidad armenia local.

La entrada es libre y gratuita, y se invita a participar en estas jornadas a todos cuantos estén interesados en el tema.

Yeguia Babikian presidirá 4 reuniones cristianas

Especialmente invitado por el grupo religioso que representa el Pastor José Balian, se encuentra en Buenos Aires el Dr. Yeguia Babikian, Presidente del "Armenian Bible College", quien será el principal orador de cuatro reuniones cristianas que habrán de realizarse según el siguiente horario:

Viernes 18 de noviembre, a las 20, en Av. Avellaneda 2540, Capital.

Sábado 19 de noviembre, 20 horas, en Av. Rivadavia 5848, Capital.

Domingo 20 de noviembre, a las 10, en Av. Avellaneda 2540, Capital.

Domingo 20 de noviembre, a las 20, en Av. Rivadavia 5848, Capital.

Los mensajes se traducirán simultáneamente al castellano, y la entrada será libre. Para mayores informes puede llamarse al 613-8008 y 922-1879.

Puzant Kemandjian

su fallecimiento

El domingo 6 de noviembre se produjo en esta capital el fallecimiento del señor Puzant Kemandjian, activo miembro de la armenidad en la Diáspora, en cuyas actividades colaboró con entusiasmo y generosa disposición.

El aprecio de la comunidad hacia su persona se puso de manifiesto en su velatorio, así como en la ceremonia religiosa llevada a cabo en la Capilla del Cementerio Armenio de Villegas, donde fueron depositados sus restos.

Sardarabad hace llegar sus sinceras condolencias a la señora Eglantine Bartinlioglu, a sus hijos Sona, Berdjuhí y Dicran, a sus hijos políticos, a sus nietos Mariana, Gabriela, Marcela, Rodrigo, Alexis y Nicolás.

Donaciones

Con motivo del fallecimiento del señor Kemandjian, las familias Gokceyan han donado a **Sardarabad,** en su memoria, la suma de A 500.

LA MARCA ARGENTINA PARA EL MUNDO, EN EL MUNDO DEL PANTALON

(Արժանթինեան դրոշմը համալն Աշխարհի համար՝ տաբլատներու Աշխարհին մէջ).

*PANTALON
*REMERA
*CAMISA
*MINIFALDA
*CAMPERA

*PIGMENTADOS
*JEANS
*SIMIL FINO

*BASIC
*CLASICO
*PINZADO

TE. 961-1645

TUCUM[illegible]

DAD[illegible]ERS

Las grullas llevaron un soplo de patria a Montevideo

En una visita por demás corta, como un relámpago llegaron los artistas armenios el viernes 28 de octubre a Montevideo, invitados por la filial de la Unión General Armenia de Beneficencia local para actuar ante el público armenio de la banda oriental. La mañana comienza con la visita a la Iglesia San Nersés Shnorhali y a la escuela Nersesian donde, en breves minutos de actuación para el alumnado, crearon una atmosfera de viva emoción que finalizó con el canto Zartir Lao entonado por todos los presentes: alumnos, docentes y huéspedes.

Acto seguido se recorren las magnificas instalaciones de la sede de Parecordzagan y las aulas del colegio Nubarian y Liceo Manoogian donde cada grado quiere mostrar a los artistas sus conocimientos de literatura y canto armenio. Luego de un almuerzo compartido con alumnos y directivos de la entidad la comitiva se dirige a la Radio Armenia. Es el Sr. Harutiun Rupenian fundador y director de la primera audición radial armenia de Sudamérica quien los recibe e inmediatamente,en vivo y directo, se entabla una conversación de 70 minutos sobre los más diversos tópicos de la armenidad. Naturalmente el tema principal fue Gharabagh y el jefe de la delegación de los artistas, Eduard Tarpinian, explica con toda euforia y ardor patriótico la situación tan singular que se vive en Armenia después de los acontecimientos de Sumgait y manifiesta su convicción de que la cuestión de Artsaj será resuelta favorablemente en un plazo no muy lejano. Hamaspiur Manukian en piano, Mgrdich Maljassian en duduk y Razmik Babikian en canto, amenizan la audición.

Una sorpresa agradable tienen los artistas al regresar al colegio Nubarian-Manoogian; en el salón de actos, reunidos los 450 alumnos enarbolando banderines de la Madre Patria y de UGAB, los reciben con un cerrado aplauso. En seguida el alumnado entona el Himno Nacional Armenio y el Himno de UGAB interpretando algunas canciones. Aquí también, como en todos los colegios que visitan nuestros artistas, se viven momentos de alegria contagiosa y emoción comunicativa de los cuales participan todos los presentes.

El director de la audición cultural Tekeyan Dr. Pedro Danielian les graba un reportaje extenso que saldrá al aire proximamente.

También la Radio Gomidás, en un reportaje de más de una hora, emite los conceptos de Eduard Tarpinian quien corrige, aclara y explica los acontecimientos y la conducta y posición firme del pueblo de Armenia en sus justas reinvidicaciones; interviene también, en este reportaje, la pianista Hamaspiur Manukian que lee una poesía de su esposo el poeta David Hovhannés intitulado: No moriré.

A la noche, ante la gran expectativa creada por la presencia de los artistas y una sala colmada, comienza el recital tan esperado. Hamaspiur Manukian, gran concertista de piano, muy versátil, dueña de una técnica depurada, interpreta "Tocata" la difícil página de Aram Jachadurian, para deleitarnos. Luego con mucha sensibilidad el "Karun A" de Gomidás y variaciones sobre un tema de Sayat Nova de Arno Babachanian.

Es el turno del tenor lírico Razmik Babikian, tenor titular del Teatro de Opera Spendiarian, de Erevan, quien con una voz potente y bien educada, canta arias de la Opera Anush, el famoso Haiasdan de Gomidás, Pan Porodan y otras canciones populares que entusiasman al público presente. Los instrumentistas Mgrdich Maljassian (duduk), Hrachia Alexanian (duduk bajo continuo) y el baterista Kakik Hajverdian (dhol) con un dominio pleno de sus instrumentos, especialmente el primero, el maestro Meguer es un virtuoso en su clase, interpretan melodías populares de mucho ritmo y colorido.

Kakik Hajverdian en un sólo de Dhol, emulando a los famosos bateristas de las grandes bandas americanas, nos muestra la agilidad de sus dedos y la fuerza de sus manos en distintos ritmos de la música armenia.

Es ahora al cantor de temas populares y patrióticos, Edik Tarpinian, a quien le corresponde hacernos recordar esas canciones y marchas que han surgido de nuevo y con mayor brío, tanto en Armenia como en el exterior; son las canciones que entonaban nuestros héroes voluntarios o fedayies en sus momentos nostálgicos o de decisión para mantener en alto su moral, coraje y esperanza. Así pasaron "Tsain Me Hnchetz", "Yertank Mer Yerguir Mush", "Sosy y Serop" "Ai Fedayik", y otras, para culminar con la canción de Hekimian "El Hombre de Gharabagh" que habla de la bondad, del compañerismo y de la amistad leal y sincera del habitante armenio de Gharabagh.

Una noche inolvidable que supo presentar la filial uruguaya de UGAB en tan corto tiempo y con tanto éxito, trayendo un soplo de Patria a los montevideanos y mereciendo el mayor de los elogios.

Sin duda alguna la presencia de los artistas de Armenia en estos momentos tan especiales que vive la armenidad toda, sirve para acercar y unificar la colectividad en torno de tan nobles ideales. Hecho muy positivo que debemos destacar y alentar con nuestros esfuerzos.

Hov.

Foto: Jack Tucmanian

Los artistas armenios visitaron centros de arte

Durante su estadía en Buenos Aires, los artistas armenios que capitaneados por Edik Tarpinian brindaron su homenaje a Gharabagh en el Auditorio de la Misericordia, visitaron el Teatro Colón de Buenos Aires y también el Conservatorio Nacional de Música, cuya instancia registra la foto que publicamos y en la que aparecen, de izquierda a derecha, el Profesor Juan Carlos Arabian, la pianista Hamaspiur Manukian, la Regente del Conservatorio Nacional, Profesora Isabel von Bassenheim, el Vicerrector, Profesor Oscar Piluso, el tenor Razmik Babikian y la señora Diana Sarafian.

VIDEO Y FOTOGRAFIAS
VIDEOLOOK
JUNIN 49 - 3° - J
TEL. 953-4135 / 258-8786
PUBLICIDAD
SOCIALES
RETRATOS

Koulaksizian Hnos. S.A.
FABRICACION DE TEJIDOS
LIMA 3560 - (1678) CASEROS
TE. 750-5883/3501/4632

Doctor
Luis H. Vertanessian
Escribano
Nueva dirección
Florida 375, 4° Tel. 334-5726/28

JOTOR SA
INVERSORA - FINANCIERA
La Empresa Líder del Mercado Inmobiliario
CENTRAL: Av. Callao 836
BELGRANO: Av. Cabildo 300
CABALLITO: Av. Rivadavia 4309
VICENTE LOPEZ: Av. Maipú 1601
T.E. 41-8671/6093/5312
T.E. 771-4695 - 773-2748
T.E. 981-4536/3288
T.E. 795-0934

Facetas de la reestructuración

Impulsemos los cambios

Por Silva Gabudikian

Deben hacerse a un lado todos aquellos que acarician la esperanza de que la **perestroika** *es sólo un alboroto temporal que pronto pasará.*

- Hace dos o tres años me negaba a escribir para la prensa central. Y no sólo porque no quería sacar a relucir inutilmente las deficiencias existentes en la vida de Armenia, que me preocupan hondamente. No lo quería además porque esa época relacionada con el nombre de Leonid Brézhnev parecía tan irreparable, que cualquier artículo o discurso se me antojaban un esfuerzo estéril, incapaz de sacudir este ambiente de indiferencia e inmovilismo.

Hoy, al verme en el torbellino de las pasiones suscitado por los tiempos nuevos, siento que mi mano sin querer toma la pluma: hay que expresar todo lo que me ha dolido durante años, lo que hasta ahora apenas he podido compartir. Con el alma y el pensamiento quiero incorporarme a esta ebullición que va creciendo de día en día. Quiero hacer mi aporte a la alcancía común de energía espiritual e intelectual del pueblo, para que arranque ese motor de cambios renovadores en su funcionamiento más poderoso e ininterrumpido.

La gente debe convencerse cada vez más de que la perestroika no es una simple acumulación de decretos que se promulgan, ni una actividad decoradora, similar a la que se realizó durante muchísimos años, sino un proceso consecuente de transformaciones radicales en la sociedad.

El otoño del año pasado, el dosímetro que refleja el nivel de inquietud en la opinión pública de Armenia -y ya se mostraba bastante agitado debido a la construcción de una central electronuclear en una zona sísmica próxima a Erevan-, estaba a punto de reventar. Además, nuevas pasiones se desataron en torno a la corporación Nairit y sus cisternas de cloro. Luego de que Literatúrnaya Gaceta publicara el artículo de Zori Balaian titulado "Erevan en peligro" y le siguiera la declaración del Médico Sanitario Principal de la URSS, quien afirmaba que la empresa de caucho sería clausurada en breve y más tarde la corporación correría la misma suerte, a las puertas de Nairit se reunió una gran multitud de erevanenses. Querían comprobar con sus propios ojos si los periódicos decían la verdad... Al cabo de dos o tres días, la TV armenia, al parecer tratando de calmar los ánimos de la opinión pública, ofreció un programa al cual invitó a autoridades y especialistas para que respondieran a las preguntas telefónicas de los televidentes.

Me alegro de haber visto ese programa, pues tuve la posibilidad de ver en forma palpable, "al natural", la imagen exacta de un funcionario y burócrata empedernido. Son gente que padecen la sordera patológica de alma y conciencia, para ellos no existe la felicidad y la salud de los niños, sólo la tarea cuyo cumplimiento se ha convertido en un "superobjetivo", y siguen al servicio de ella durante toda su vida, habituándose al despacho personal, a los premios trimestrales y las condecoraciones. Valía la pena ver la imperturbable presunción que irradiaban las caras de los dirigentes de la Nairit. Y cómo repetían maliciosos: "¿Y dónde está la resolución? Cuando nos la traigan, cerraremos de inmediato la fábrica. Pero ¡no hay ni puede haber tal resolución!..."

La pantalla de TV mostró un fenómeno que ha adquirido su fisonomía y voz y que se denomina "muro burocrático": un muro contra el cual puede estrellarse cualquier idea viva o alma sensible...

Justo frente a mis ventanas se levanta un edificio de cinco plantas y en su último piso veo un balcón recién pintado. Y cada vez que lo veo recuerdo la triste historia del hombre que vivía allí.

Hace muchos años, arribó de Beirut a Armenia un joven armenio llamado Karapet Kasajian, para recibir educación en la patria de sus antepasados. Ingresó en la facultad de Química de la Universidad de Erevan. Allí mismo se casó con una compañera de curso. Al concluir sus estudios, se marchó al Líbano con su esposa, pero decidiendo con firmeza que al cabo de algún tiempo regresaría a Armenia para siempre. Y regresó. Regresó de Norteamérica en 1982, siendo un prestigioso especialista en la neutralización de desechos industriales y poseedor de un premio internacional por haber inventado un nuevo método purificador para lagos canadienses contaminados. Regresó luego de abandonar su villa acomodada, su cátedra en Harvard, altos sueldos y brillantes perspectivas.

Después de que llegara a Erevan, demoraron mucho para resolver sus problemas de colocación laboral y vivienda. Por fin intervino el Presidente del Consejo de Ministros de la república y la corporación Nairit le ofreció a Kasajian el puesto de jefe de laboratorio para la protección del entorno. En poco tiempo hizo muchas cosas de importancia, por ejemplo, elaboró la tecnología para que la empresa pudiera depurar y aprovechar en su producción las aguas del cercano lago de Kapuitlich. Sin embargo, Kasajian no se dedicaba sólo a su laboratorio. Muy pronto determinó la cantidad de substancias tóxicas que arroja a diario la Nairit; estableció que la administración de la empresa premeditadamente le comunicaba a los organismos de control unos datos rebajados; que los basureros de desechos tóxicos contaminaban el suelo, las aguas subterráneas y afectaban a los vecinos; que funcionaban mal o no operaban ni se construían instalaciones depuradoras, mientras que los millones de rublos destinados a estos fines desaparecían misteriosamente.

"No eres patriota de la Nairit, braveas con nuestras deficiencias, revelas información confidencial, obstruyes el cumplimiento del plan. No lo toleraremos", le dijeron los dirigentes de la corporación.

La cosa iba empeorando.

-Es imposible trabajar en la Nairit -me dijo Kasajian-. Escribí una carta al Primer Secretario del CC del Partido Comunista de Armenia socilitándole una audiencia. Quiero hablarle de la alarmante situación ecológica, del aire, el agua de Erevan...

Pero el encuentro no llegó a realizarse. También tuve que interceder para que lo escucharan. Adjunté a mi petición una carta de los investigadores del laboratorio, en la cual rogaban a los jefes de la Nairit eliminar lo más pronto posible las discrepancias con Kasajian para darles la posibilidad de proseguir la labor interesante y prometedora que habían iniciado bajo su dirección.

Nadie prestó atención a esta carta. El laboratorio de Kasajian fue cerrado, paralizándose así sus trabajos. Las aguas del lago siguieronn siendo inservibles para la producción, mientras que el agua potable -tan escasa, que su aparición de pocas horas diarias en los hogares de los erevaneses constituye motivo de felicidad- se gastaba, como antes, en decenas de miles de metros cúbicos para la producción del caucho.

-Es absurdo seguir aquí -me confesó Kasajian con dolor-. Mis conocimientos y experiencias me dicen una cosa, y lo que he visto aquí es algo totalmente distinto. No, mejor me voy...

Al enterarme de su partida, no dormí toda la noche. Porque la derrota de Kasajian también fue la mía...

La historia que acabo de referir es, en rasgos principales, un fenómeno generalizado. Es el resultado de la osificación irreversible del sistema administrativo verticalista. Es el resultado de un método conformado durante décadas, según el cual una orden impuesta desde arriba es indiscutible y se torna un fetiche, un ídolo, una nueva divinidad, ante la cual se postran los subordinados. E iban degradando importantes cualidades humanas: la independencia, la iniciativa, la responsabilidad. Ello produjo efectos nefastos: la decadencia económica del país; el peligro de muerte para los hermosos lagos de Baikal y Sevan; se extingue el mar de Aral; en Bielorrusia, el drenaje irracional de los pantanos provocó el cáncer de la erosión; mientras que los frutos de Moldavia se sobresaturan de abonos químicos. Condujo, por último, a la terrible tragedia de Chernóbil...

A propósito, no todos los invitados a ese programa de TV se portaron de una manera similar. Era evidente que algunos no estaban de acuerdo en sus adentros no sólo con las palabras de los demás, sino tampoco con lo que ellos mismos decían. Pero continuaban afirmando que el escape de miles de toneladas de sustancias tóxicas a la atmósfera no representaba tanto peligro, que "los dirigentes de la empresa no han escatimado ni escatimarán esfuerzos para justificar la confianza depositada en ellos por el Partido y el Gobierno", etc.

Mirándolos quería exclamar: ¡hasta cuándo seguiremos con ese servilismo, con esa maldita programación del alma y la razón, que han adquirido en tantos años todos los matices imaginables e inimaginables! Resulta que es mucho más fácil depurar el aire del cloropreno que las almas del oportunismo, que ya se ha convertido en un rasgo del carácter y expresa ese divorcio entre lo que se piensa y lo que se dice.

No es obra de uno o dos años, sino de largos decenios, pues han venido arraigándose desde hace tiempo. Las raíces de este fenómeno se remontan a la época que ha quedado en la memoria del país bajo el siniestro código de "1937"... Por un período este código se convirtió en una especie de código genético de la moral. Se trasmitía de generación en generación, deformaba a la gente, los habituaba a callar, ocultar sus pensamientos, los educaba en la hipocresía y el egoísmo.

Y aunque después del XX Congreso del Partido partieron de las regiones remotas infinitos trenes con "culpables inocentes", en algún lugar, a la mitad del camino, quedaron empantanados todos aquellos intentos y designios que debían devolverle al hombre sus virtudes: la honestidad, el coraje, el libre pensamiento, la libertad del alma e intelecto. Esas cualidades que apenas emergieron en las décadas del 50 y 60, volvieron a atascarse en el pantano de inmovilismo, cubierto de banderas de emulaciones y reluciente de medallas, adquiriendo nuevos rasgos cuyos nombres son: la indiferencia, la inercia, la mentalidad propia del que se majena de la sociedad y de sus destinos, el cinismo, la pobreza de ideales: en una palabra, la falta de fe. La falta de fe, ese gran mal, engendró otras desgracias: la filosofía del consumismo, la falta de espiritualidad, el afán de la dolce vita, la creciente delincuencia, drogadicción y alcoholismo.

¿Cómo y en qué podíamos creer cuando había todo un abismo entre la palabra y la obra? Si algunos dirigentes pronunciaban continuos discursos en nombre del pueblo, ignoraban, también continuamente, sus intereses, para mantenerse el mayor tiempo posible en sus cargos. Hablaban de la justicia social, reservándose primero para ellos mismos y su prole toda clase de regalías, cargos y títulos, fundando dinastías enteras de funcionarios de la nomenclatura, hablaban de la modestia comunista, mientras se engalanaban con iconostasios de medallas y títulos supremos. Hablaban de la alta moral, del sacrificio personal en aras de la sociedad, de la lucha contra el lucro y la corrupción, mientras coleccionaban automóviles de lujo y ante la vista de todo el país recibían públicamente sortijas preciosas...

Verlo y fingir que no lo veías, enfrentar la mentira y la falsedad y sentir que no puedes hacer nada, chocar con la [illegible] significancia y que te obliga a dejar de respetarte a ti mismo, y en casa: condiciones de vivienda apretadas y la carencia de lo más indispensable. ¿No sería por ello que el vodka se transformó en el remedio para olvidar todos los males?

El alcoholismo no es sólo un mal personal, sino un mal social, y debe combatirse no sólo con leyes severas ni tampoco con esos métodos absurdos de arrancar de raíz los viñedos, sino erradicando los vicios sociales. Y esto se puede lograr - como se ha dicho más de una vez- a través de la democratización y la glásnost. Son precisamente los resortes, el "punto de apoyo de Arquímedes", que permiten encauzar a nuestra sociedad en un cauce natural, recuperar en el hombre las bases morales.

Comparadas con el frenético despertar de Moscú de hoy, la periferia, las provincias y las repúblicas federadas, lamentablemente, avanzan muy despacio. Mientras la prensa y la TV centrales hacen una verdadera revolución en la conciencia social, tratando de abrir de par en par las ventanas de la glásnost y la democracia para ventilar el aire viciado de un cuarto que permaneció cerrado largo tiempo, cuando estallan acaloradas discusiones sobre las lagunas en la historia y sobre su comprobación a la luz de la verdad, en la periferia -tomemos el caso de Armenia- muchas cosas andan a la antigua. A veces te sorprende la mentalidad osificada de algunos dirigentes, como si no hubiera habido el XXVII Congreso del PCUS ni los Plenos subsiguientes, como si se rompiesen definitivamente todos los televisores y aparatos de radio, y se hubiesen ido de vacaciones eternas todos los carteros, dejando de traer los periódicos y revistas que se editan en la capital. Podría dar muchos ejemplos concretos de cómo se rechaza el aliento primaveral de la perestroika y hasta se intenta cerrarle el paso. Estoy segura de que esta situación también se vive en otros lugares.

Lo que sí está claro es lo siguiente: por muy fuerte e intensa que sea la "resistencia del material", el hielo ya se ha roto. No hay ni puede haber retorno al pasado. Pero poner orden en casa sólo puede el que se siente dueño de esa casa. Es justamente este derecho al que aspira la gente: el derecho de participar en el destino de su país, de ser partícipe de sus reveses y adquisiciones, ofensas y alegrías, problemas y preocupaciones.

Condensado de Literaturnaya

El Centro Cultural se llenó de canto

El 28 de octubre pasado tuvo lugar el "Encuentro de Coros Juveniles" que, auspiciado por la Secretaría de Cultura de la Municipalidad de la Ciudad de Buenos Aires, tuvo lugar en la Sala A-B del Centro Cultural General San Martín.

Allí estuvieron "River Coral", la "Escuela Nacional de Música N° 2" y el **Coro Shnorhalí**, que interpretó "Medzatzustzek", "Cristos Dznav", "Nesta Rua" (Brasil) y "Te quiero".

Fue una preciosa fiesta llena de canto, en la que cada conjunto coral puso lo suyo, que fue mucho, para alegrar la velada y enriquecer el espíritu.

Al final, en un simpático gesto de unión, los integrantes de todos los coros cantaron juntos la bonita "Canción de todos", de Isella-Gómez.

Una noche espléndida, que todos disfrutaron con gusto y que el público asistente recompensó con cálidos y nutridos aplausos.

Ballet armenio en "La Noche del Sábado"

Conviene saber que, desde hace tres meses, viene actuando consecutivamente, en "La Noche del Sábado," el Ballet Armenio Internacional "Maral y su Conjunto de Música y Danza", que dirige el Prof. George Torikian, ofreciendo un variado programa de danzas armenias y, también, danzas árabes y griegas.

Este programa se transmite todos los sábados, a partir de las 20, por Canal 2 de televisión.

Hmaiak Dulgarian con "Los virtuosos de Moscú"

Invitado por la Fundación Cultural Coliseum, actuó en Buenos Aires el Cuarteto "Los Virtuosos de Moscú", que dirige Vladimir Spivakov, y que integra el violinista armenio Hmaiak Dulgarian.

Especializados en la interpretación de los grandes clásicos, sus apariciones en el Coliseo y en el Colón, interpretando a Bach, Chaikovski, Mozart, Shostakovich, Haydn y Rossini, provocaron el elogio y el sostenido aplauso de sus numerosos auditorios.

Fueron, sin duda, otra de las grandes manifestaciones artísticas mundiales que se están dando cita en nuestra ciudad.

Hmaiak Dulgarian.

Para las cuatro estaciones
y todas las edades
Lanas "Hetesia"

WILTON PALACE HOTEL
Av. Callao 1162
Tel. 41-9483
Buenos Aires
Argentina

LICITACION
Restaurante y Confiterías
(totalmente instaladas)
Exposición de los Armenios
Enero y Febrero *Mar del Plata*
Mayor información: Sr. Levón 854-1869/1914

¡INEDITO!
Armenios 89
La exposición de los armenios
En Mar del Plata - Enero y Febrero
60 STANDS EXCLUSIVOS PARA LA COLECTIVIDAD
INDUSTRIA - COMERCIO - PROFESIONALES - CULTURA
LA CAMARA ARGENTINO-ARMENIA
ADHIERE A ESTA AUTENTICA POSIBILIDAD DE EXPONER
LA CAPACIDAD DEL EMPRESARIADO ARMENIO
Organiza: **La Cantera S.A.**
ARMENIOS 89 TEL. 922-5844/2583/4583

Los geranios no necesitan tierra

Según los experimentos hechos por científicos armenios, la escoria volcánica y la grava constituyen el suelo más favorable para el cultivo del **geranio rosado.** Arribaron a estas conclusiones luego de dejar de lado el laboratorio y el invernadero para ocuparse del cultivo hidropónico a la intemperie.

Estas plantas, alimentadas con una solución nutritiva especial que contiene todos los componentes necesarios para su desarrollo, crecen tan rápidamente que se pueden recoger dos cosechas en un año. Su rendimiento es cuatro veces mayor que en condiciones ordinarias.

Es de hacer notar que el aceite aromático del geranio se utiliza en la industria alimenticia y perfumista.

Los científicos recomiendan aprovechar para las plantaciones hidropónicas tierras no útiles para la plantación agrícola.

Bananas de 2000 años

Alguien plantó, hace 2000 años, en Sjtorashen, un poblado armenio de la región de Gharabagh, un plátano que se desarrolló de tal manera que hoy alcanza dimensiones gigantescas. El diámetro de su tronco es de 27 metros, su altura alcanza 54 metros y su abundante copa, de hermoso color esmeralda, tiene cerca de 1.500 metros cuadrados. Su ración diaria consiste en 4.500 litros de agua provenientes de un manantial que pasa a su lado.

En reconocimiento a esa fidelidad y rendimiento de tantos años, este plátano ha merecido una placa de identificación donde consta su existencia desde el primer siglo de nuestra era.

PROFESIONALES

ABOGADOS

Dr. Juan Carlos Merdinian
Abogado
Rondeau 578 TE. 051-45215
CORDOBA

CONTABILIDAD IMPOSITIVA

Dr. Ricardo Delanian
Estudio Contable Impositivo
Contador Público U.N.C.
Entre Ríos 263 1° 4
T.E. 3-1141 CORDOBA

Empiece bien su noche del sábado

Sintonice todos los sábados de 21,30 a 22 la audición radial "En confraternidad Argentino Armenia", trasmitida por LR3 Radio Belgrano, en el 950 de su dial. Voz y Cultura de un pueblo Milenario para una Argentina Joven.

Participe, auspiciando este programa y solicitando representante al 38-1257, LATINARMEN PUBLICIDAD Depto. Radio.

Recompenso

Hasta A 10.000 por datos concretos sobre autos o camiones abandonados en la vía pública

Accidentados

Adelantamos hasta A 100.000 por su daño físico o material
Estudio Jurídico
Dr. Nigolian

Erevan S.A.

Empresa gestora de recupero

Sarandí 461 2° A
941-9969

Tolosa premió a Asmik Papyan

En Tolosa, Francia, tuvo lugar el Concurso Internacional de Canto con la participación de intérpretes de diversos países. También estuvo la joven solista del Teatro de la Opera y Ballet de Erevan, Asmik Papyan, a la que le fue adjudicado el segundo premio, lo cual constituye un galardón importante si consideramos que en este concurso participaron 90 de los mejores cantantes de 24 países.

Formada en el Conservatorio de Erevan, Asmik Papyan tiene uno de los registros de voz más hermosos, que luce en óperas tales como La Boheme, El Barbero de Sevilla, Carmen y otras, actuando también en el Coro a Capella estatal de Armenia y con el Conjunto de Cámara.

En esta temporada está contratada para actuar en el Teatro de La Scala, de Milán.

Ofrenda de Tokmadjian a Buenos Aires

A su regreso de la Argentina, donde estuvo recientemente con motivo de interiorizarse del lugar donde está situada la Plaza Armenia, y para la cual él esculpirá la composición decorativo-escultural "La Grulla", dijo el escultor Levón Tokmadjian que esa escultura la ofrecerá como obsequio al Municipio de Buenos Aires, en signo de amistad *entre el pueblo armenio y el* argentino.

La escultura de "Las Grullas", que alcanzará los cinco metros de altura, será realizada en bronce y colocada sobre una base de tufo (piedra roja) armenio.

En estos momentos, Tokmadjian está dedicado a elegir el color y las dimensiones de las piedras que serán enviadas a la Argentina. Y se sabe que, en el mismo lugar donde será emplazado el monumento, se *colocarán también Jachkar y* el Monumento Manantial con inscripciones en armenio y castellano.

Levón Tokmadjian, de gran prestigio en el mundo, es autor de numerosas esculturas y ganador de numerosos concursos de esta especialidad. Suyo es el monumento en piedra blanca que se levanta en Erevan a la memoria de Mardirós Saryan, y en la primavera del año próximo se descubrirá en Moscú su busto escultórico de Aram *Khachaturian.*

Kazarian y su instrumento maravilloso

Eduardo Kazaryan, un conocido maestro de Erevan, acaba de inventar un instrumento original y maravilloso que permite combinar el sonido de 38 instrumentos, entre ellos, el violín, el clarinete, el tamborín, el antiguo armenio bambir, y muchos más.

Kazaryan, que es un eximio ejecutante, brinda auténticos conciertos en su instrumento singular, el que domina con particular maestría.

Sellos postales con prominentes armenios

El Ministerio de Comunicaciones de la URSS acaba de emitir sellos postales con la figura de prominentes personalidades armenias. Una de ellas es Stepan Alaverdian, el centenario de cuyo nacimiento fue celebrado este año, y otras el físico soviético Artiom Aljanian y el arquitecto Rafael Israelian. También figuran entre los sellos ya emitidos las efigies de Mardirós Sarian, Stepan Shaumian, Alexander Miasnikian, Mesrob Mashdots y Aram Khachaturian.

Buenas cosechas en Armenia

El esfuerzo de agricultores que sembraron cuatro mil hectáreas de tierras saladas en el valle del Ararat, se ve compensado ahora con las grandes cosechas de melones, sandías, cereales y alfalfa que los mismos recogen. Esto fue posible, también, por los métodos científicos desarrollados para el mejoramiento de tierras salinas.

ՀԱՅՐԵՆԻ ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏՆԵՐԸ ԿԸ ՏԻՐԱՊԵՏԵՆ «ՄԻՍԵՐԻՔՈՐՏԻԱ»ՅԻ ԲԵՄԻՆ ՎՐԱՅ

Յուներամ չարքերով, իւ[illegible] ուխտաւորներու պէս կա[illegible]նին եկած էր Հայրենասիրա[illegible]ցան թատերախումբը 30ի երեկոյեան, [illegible]ին բերան լեցնելով Միսե[illegible]իքորտիայի ընդարձակ հան[illegible]սարը:

Ժամը 21ին, յետ Պրն. Հրաչ Մուրենեանի պատշաճ բացման խօսքին, անմիջապէս ընդունդ տրուեցաւ այսօրուան բացառիկ ելոյթին:

Յայտագիրը բաժնուած էր Ը. եւ Բ. մասերու: Ուրեմն Նամսափիւռ Մանուկեան ըստ առաջին մասի կիրարկումը, դաշնամուրի վրայ նուագելով, յաջորդաբար Ա. Խաչատուրեանի «Էլէգիքան» Ֆանի վուր չանիմ» եւ Սուրէն Յարութիւնեանի՝ «Սասնայ Ծռեր», իր ընորհալի, ախորժ մտնելով տաղանդաւոր արուեստագիտուհին ներկաները պարուրեց քաղցր հնչողութիւններով եւ պարտադրեց ներկաները, ոտքի ամփոփած ու կլանած ունկնդրեցին զինք:

Յաջորդեց Ալեքսանդրեանի կեցեայ Թատրոնի Լիրիք Թեատր Ռազմիկ Պապիկեան, որ երգեց Վ. Կոտոյեանի «Ինչո՞ւ երազ» եւ Ա. Տիգրանեանի «Վանդյչ» օփերայէն՝ Նորայի երգը (Ջիւան Եար Ջան) ընկերակցութեամբ Համազգիք Մանուկեանի դաշնակուրին: Լսարանը յափշտակած հետեւեցաւ Պապիկեանի մենակատարութեան:

Երբ Մկրտիչ Մալխասեան կոչ նուագել՝ ներկաները, որոնք, մեծ մասամբ, նախասիրական էին, զանազան ազգութիւններով, անոր կախարդական դուդուկին հրապոյրը՝ անվազած, վերացած փոխադրուեցան Հայրենի Աշխարհ: Մանաւանդ Մկրտիչ՝ ի կ'ընկերանայ Հրաչեայ Ալեքսանեանի դուդուկին անդուլ եւ միօրինակ ձայնը, որ կը պատկերացնէ նահնական դուդուկի նուագը, հայ հովիւին երգը, ինչպէս նաեւ Գազիկ Հախվերդեանի տհոլը (Թմբուկ):

Միջոդրը ելեզդրկականացած էր երբ բեմին վրայ երեւան Համոյթի ղեկավար Խոիք Դարբինեան, երգելու համար Ռոստոմ Գեւորգեանի «Ջայն մը հընչէ», «Վոտունդ» (Աչուդ Զիւանի), «Երթանք մեր երկիր մուդ», «Հայրենիքին եկած պիներուդ» եւ «Սոսի եւ Սերոբ» ժողովրդական – ազգագրական վերամշակուած երգեր, նոր ոճով եւ նոր հմայքով:

Մեր աչքերուն առջեւէն հայ [illegible]ները կը տողանցէին այս պահուն, հայ կամաւորները, պատերազմի դաշտ չէ գացած:

Խոիք Դարբինեան ըրաւ դիպուկ ճշդում մը ըսելով թէ այս երգերը կը պատկանին ամբողջ Հայ Ազգին, եւ թէ ինք լսած է զանոնք իր պապերէն: Ահա թէ ինչո՞ւ զարմանք յայտնեց ըսելով թէ ինք չէր գիտեր թէ Արտասահմանի մէջ անոնց տրուած է կուսակցական մեկնաբանութիւն:

Յաջորդին երկրորդ մասին կիրարկումը տեղի ունեցաւ, հայրենասիրական խորյոյզերով եւ ապրումներով համակուած մթնոլորտի մը մէջ: Դարձեալ Համազգիք Նուագած «Թօքաճեան» (Արամ Խաչատուրեան) եւ «Գարուն» (Կոմիտաս եւ Անդրէասեան) մեղմութիւն մը տարածեցին մաքնիսացած լսարանին վրայ: Ապա Ռազմիկ Պապիկեան արձակեց իր թիւրիլ եւ ուժեղ ձայնը յաջորդաբար երգելով Ա. Տիգրանեանի «Քարձր Սարեր»ը, Կոմիտասի «Հայաստան»ը, Մ. Էկմալեանի «Զէյթունի երգը», եւ «Զարթիր լաօ»:

Գազիկ Հախվերտեան, բեմին վրայ երեւցաւ առանձին եւ իր կախարդական մատերով տհոլի վրայ նուագեց ժողովրդական ռիթմեր, այնպիսի վարպետութեամբ որ ակնհոյով կը տարբերէր Ամերիկայի մեծագոյն համոյթներու կարեւորագոյն աստղերու խաղարկութենէն, իր մատները ունէին այնպիսի ճկունութիւն, որ հնարաւոր չ'եղաւ հետեւիլ անոնց յարափոխոյս եւ ներդաշնակ շարժումներուն:

Որքան ճշգրտօրէն արտայայտուեցաւ Խոիք Դարբինեան ընդգծելով որ Հայ Ազգը փոքր Ածու մըն է (Խորհնացիի խօսքերով արտայայտած) ոխսքերով եղած է իր հոյակապ մշակոյթը: Այս խրոնութեան ճշմարիտ արտայայտութիւնը խոստովանեցաւ հանդիսավարը, գտած է մոյթի ղեկավարը, գտած է նաեւ Արժանիքի (եւ Ուրուկոյսի) գաղութին մէջ, իրենց մէկէ աւելի հանդիպումներուն եւ տեսակցութիւններուն ընթացքին, հայկական դպրոցներու եւ երգչախումբերու հետ:

Այո՛ հայապահպանումի հրատապ գէնքերէն մին է Հայ Մշակոյթը իր բոլոր երեւոյթներով:

Յայտագրին Բ. մասին մէջ Դարբինեան երգեց եւ երգել տուաւ «Աբաքել Մուշեղ», «Արդեօք Ո՞վ էր էն», «Ալ Ֆիտայիք», «Դարձեալ Փայլեց» եւ «Ղարաբաղցին»:

Գազիկ Հախվերտեան մը հայ-

(-- ԾԱՐ.Է 12-ՐԴ ԷՋ)

ՄՈՆԹԷՎԻՏԷՕ - ՈՒՐՈՒԿՈՒԱՅ

ԿՌՈՒՆԿՆԵՐԸ ՄՈՆԹԷՎԻՏԷՕ ԲԵՐԻՆ ՀԱՅՐԵՆԻ ՇՈՒՆՉԸ

Շաբթի առագաստեամբ եւ կարճ եղաւ հայրենի կռունկներուն Ուրուկուայի մայրաքաղաք Մոնթէվիտէօ այցելութիւնը: Այցելութիւն մը զոր կը պարտինք տեղւոյն Հ.Բ.Ը. Միութեան եւ որուն շնորհիւ հայրենի արուեստագէտները յայտնուեցան հայրենակարօտ հասարակութեան Ուրբաթ, Հոկտեմբեր 28ին:

Արդարօրէն կ'արժէ մի քանի խօսք ըսել հայրենի հիւրերուն հակիրճ ժամանակացոյցին մասին:

Առաւօտուն՝ այցելեցին Ս. Ներսէս Շնորհալի եկեղեցին եւ ներսէսեան վարժարանը, ուր երգեցին եւ նուագեցին աշակերտութեան համար ըստեղծելով խանդավառ մթնոլորտ մը, որ հասաւ իր գեղեցիկին «Զարթիր լաօ» ժողովրդական երգով- բոլոր ներկաները, աշակերտներ, ուսուցիչներ եւ հիւրեր երգեցին իրենց հետ:

Ապա հայրենի հիւրերը այցելեցին Հ.Բ.Ը. Միութեան կեդրոնի հոյակապ սարքաւորումները, ինչպէս նաեւ Նուարեան նախակրթարանի եւ Մանուկեան՝ երկրորդական դասարանները եւ արուեստանոցային բաժանումները ու սարքաւորումները ուր իրաքանչիւր գասարանի աշակերտութիւնը ակնթերօրէն, ինքզինք կը գերազանցէր, ցոյց տալով հայ գրականութեան եւ երգի մէջ կատարած իր գիտելիքները:

Հայրենի հիւրերը, հաստատութեան տնօրէնութեան եւ աշակերտութեան հետ միասեղ ճաշելէ հոգ իրենց ուղեկիցներուն հետ գացին Ռասիո Արմենիա, Հարաւ Ամերիկայի առաջին հայ Ռատիոյասրահն հիմնադիր տնօրէն Պրն. Յարութիւն Ռուբենեանն է անձնապէս որ կ'ընդունի հայրենի պուհեստագէտները: 70 վայրկեան տեւող այս տեսակցութեան ընթացքին կ'արծարծուին ամբողջ հայութիւնը յուզող բազմատեսակ հարցեր, բոլորն ալ հրատապ եւ այժմէական, Արցախեան պահանջատիրութիւնը կեդրոնական նիւթն է, որուն մասին համոյթի ղեկավար Խոիք Դարբինեան կու տայ լայն եւ գոհացուցիչ բացատրութիւններ: Սումկայիթի ջարդերուն անդրադարձը ահռելի է եւ կայ այսպէս յառաջացած կացութիւն մը, եզակի եւ տխուր, որ կը համակէ ողջ Հայաստանի ժողովուրդը: Դարձեալ կը յուսադրանք տրամաբանական առողջ մտածողութիւ: Ակնհայտօրէն յաւատն է եւ կը հաւատայ որ Արցախեան հարցը մօտիկ ապագային պիտի գտնէ իր բարօր լուծումը: Անոր խանգավառութիւնը յուզիչ է եւ վարակիչ: Հայրենասիրական վառ ոգին կը պարուրէ մթնոլորտը:

Մթնոլորտ մը լի հայրենասիրական խորունկ զգացումներով եւ ապրումներով՝ զոր կը յաջողին մեզմացնել Համասիւռ Մանուկեանի (դաշնամուր) կախարդական մատները, Մկրտիչ Մալխասեանի թիւրիլ դուդուկը եւ Ռազմիկ Պապիկեան լիրիք (թենոր) ձայնը:

Շատ գեղեցիկ անակնկալ մըն է որ կը սպասէ հայրենի հիւրերը Նուպարեան – Մանուկեան վարժարանին մէջ: 450 աշակերտներ, բարձրացուցած հայրենի եւ Հ.Բ.Ը. Միութեան դրօշակներ, ջերմ ու երկար ծափահարութիւններով կ'ողջունեն զիրենք:

(ԾԱՐ.Ը 12-ՐԴ ԷՋ)

Ս. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆԻ ԶԵԿՈՒՅՈՒՄԸ ԿԵԴՐ. ԿՈՄԻՏԷԻ ԼԻԱԿԱԶԱՐ ՆԻՍՏԻՆ

(Դ. ԵՒ ՎԵՐՋԻՆ ՄԱՍ)

ՍՏԱԼԻՆԵԱՆ ԶՈՀԵՐՈՒ ՎԵՐԱԲԺԱՆԱԿՈՒՄ ԵՒ ՑՈՒՇԱՐՁԱՆ

Մենք անցեալի մասին ամբողջ ճշմարտութեան պէտք է տեղեակ ըլլանք, որքան որ ալ ան դառն ըլլայ: Այս առընչութեամբ պիտի ուզէի խօսիլ անհատի պաշտամունքի տարրերութեան անհիմն բռնութիւններու ենթարկուած մարդոց մասին: Այդ նպատակով կեդրոնական Կոմիտէն յատուկ յանձնաժողով կազմած է: Պէտք է այնպէս ընենք, որ ոչ մէկ անուն, ոչ մէկ ողբերգական ճակատագիր մոռացութեան մատնուի: Թէեւ այդ գոհերուն լաւագոյն յուշարձանը այսօրուան Հայաստանն է, սակայն մեր մարդկային պարտքն է յաւերժացնել անոնց անունները՝ Երեւանի մէջ գոհերու յուշարձան մը կանգնեցնելով, մանաւանդ որ անոնցմէ շատերը նոյնիսկ գերեզման չունին:

Մենք շատ ընելիքներ ունինք ժողովուրդի պատմական յիշողութեան բացերը լրացնելու, անցեալի կարգ մը հանգրուաններ վերագնահատման ենթարկելու համար:

Ազգային ազատագրութեան համար հայ ժողովուրդին մղած շատ ծանր պայմաններուն իրական հետեւանք, անոնցմէ ոմանք յարած են զանազան քաղաքական կուսակցութիւններու եւ հոսանքներու: Մեր պարտքն է ցորեկը գատել որումէն, ժողովուրդին վերադարձնել այն ամէն լաւագոյնը, առողջը որ կը պարունակէ անոնց ստեղծագործութիւնը: Այդ գործերու գրուածքները պէտք է հրատարակել ներածական յօդուածներով, անհրաժեշտ մեկնաբանութիւններով:

ԱՊՐԻԼ 24

Մեր հանրապետութեան աշխատաւորները ամէն տարի Ապրիլ 24-ը որպէս սգոյ օր կը նշեն: Ըստ երեւոյթին, քննութեան ժամանակն է հանրապետութեան մէջ Ապրիլ 24-ը պաշտօնապէս 1915-ի ցեղասպանութեան գոհերու յիշատակի օր յայտարարելու հարցը:

ՍՓԻՒՌՔ

Մեր երկու միլիոնէն աւելի հայրենակիցներ, որոնք պատմա- կան ճակատագրին կամքով յայտնուած են օտարութեան մէջ, այսօր կ'ապրին աշխարհի չատ մը երկիրներու մէջ: Սփիւռքը ցեղասպանութեան դառն ժառանգութիւնն է:

Սփիւռքահայերու գերակշիռ մասը համակրանքով կը վերաբերի Խորհրդային Միութեան հանդէպ, խորհրդային Հայաստանը կը համարի իր հայրենիքը, անոնցմէ շատերը հեղինակութիւն ունին արտասահմանի հանրային քաղաքական կեանքին մէջ:

Սփիւռքահայ յառաջադէմ գրականութիւնն ու արուեստը, արեւմտահայերէնը մեր ընդհանուր մշակոյթին անքակտելի են: Ուստի անհրաժեշտ է մշտական հոգատարութիւն ցուցաբերել անոնց նկատմամբ, աւելի յաջորդել հրատարակել սփիւռքահայ յառաջադէմ բանաստեղծներու, արձակագիրներու լաւագոյն ստեղծագործութիւններ: Այդ, ամէն ինչէն զատ, կը նպաստէ արեւելահայերէնի եւ արեւմտահայերէնի փոխադրստացման:

«Սփիւռքի գրականութեան

(ԾԱՐ.Ը 12-ՐԴ ԷՋ)

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՅՐԵՆԻ ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏՆԵՐԸ ՀԱՅՐԵՆԻՔ ՎԵՐԱԴԱՐՁԱՆ

Բացի «Սարտարապատ»ի Նոյեմբեր 2 թիւին մէջ հրատարակուած հանդիպումներու ժամանակագրութենէն՝ հայրենի 6 արուեստագէտները կատարեցին նաեւ այլ կարեւոր այցելութիւններ, որոնցմէ գլխաւորաբար հետեւեալները։

Պուէնոս Այրէսի աշխարհահռչակ «Քէսթրո Քոլոն»ը ինչպէս նաեւ Արժանթինի Ազգային երաժշտանոցը ուր ընդունելեցան Գրոփ. Մուան Գառլոս Արապեանի, երաժշտանոցի Տեսչուհի եւ փոխտեսուչ, համապատասխանօրէն՝ Գրոփ. Իսապէլ Վօն Պաստնհէյմի եւ Գրոփ. Օսքար Փիլուսոյի կողմէ. ներկայ էր նաեւ Տիկ. Տիանա Սարաֆեան։

Հայրենի արուեստագէտները, որ Հոկտեմբեր 17էն ի վեր զաղութս համակեցին հայրենասիրական եզակի խանդավառութեամբ, եւ որոնց ներկայութիւնը մեր մէջ կը պարտինք Հ.Ռ.Ը. Միութեան, Հայաստան վերադարձան անցեալ Հինգշաբթի, Նոյեմբեր 3-ին։

Բարի վերադարձ, մեր բարեւները հաղորդեցիք մեր Հայրենի եւ Արցախի եղբայրներուն ու քոյրերուն։

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԵՐՈՒ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ

Անցեալ Հոկտեմբեր 28ին, տեղի ունեցաւ Զօր. Սան Մարթին Մշակութային Կեդրոնի A-B հանդիսասրահին մէջ, երիտասարդ երգչախումբերու հանդիպումը, հովանաւորութեամբ Պուէնոս Այրէսի (քաղաքին) քաղաքապետարանի մշակութային քարտուղարութեան։

Հ.Ռ.Ը. Միութեան «ՇՆՈՐՀԱԼԻ» երգչախումբը ներկայ էր այս հանդիպումին, որուն կը մասնակցէին նաեւ "RIVER CORAL", եւ "ESCUELA NACIONAL DE MUSICA N° 2"։ Ղեկավարութեամբ Տիկ. Տիանա Սարաֆեանի, արժանթինահայ անուանի երգչախումբը մեկնեց «Մեծացուցէք» ոգեւորիչ խմբերգը։

Աքանչելի երեկոյթ մը, որուն յաջողութիւնը մեծ մասամբ, կը պարտինք մշակութային քարտուղարութեան ինչպէս նաեւ երգչախումբերուն բարձր մակարդակին եւ լուրջ պատրաստութեան։

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՇԱՐՔ՝ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑԻՆ ՇՈՒՐՋ

Արժանթինօ-Հայ Արուեստագիտական Խորհուրդը կազմակերպած է իրաւաբանական-քաղաքական դասախօսութիւններ՝ Արցախեան հարցի նուիրուած, Մարաշլի Հայցկց. Միութեան կեդրոնին մէջ։

Առաջին հանդիպումը տեղի պիտի ունենայ Նոյեմբեր 18ին, ժամը 20.30ին, ուր ելոյթ պիտի ունենան Տոքթորներ Կիժերմօ Մոնքաժօ, Արժանթինի Պետական Համալսարանի Միջազգային Հանրային իրաւաբանութեան դասախօս, եւ Միկել Անխել Էքմէքճեան, միեւնոյն համալսարանի Սահմանադրական իրաւաբանութեան դասախօս։

Այս ծրագրուած դասախօսութիւնները, Ղարաբաղի շուրջ վերջ պիտի գտնեն Ուրբաթ, Նոյեմբեր 25, ժամը 20.30ին, ուր ելոյթ պիտի ունենան զաղութիս քաղաքական եւ կրօնական զանազան հաստատութիւններու ներկայացուցիչները։

Մուտքը ազատ է եւ բոլորին ներկայութիւնը բաղձալի։

ԱԼՖՕՆՍԻՆԻ ՀՌՈՄ ԵԻ ՊՕՆՆ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

Նախագահ Ռաուլ Ալֆոնսին Նոյեմբերի երկրորդ կէսին պիտի ճամբորդէ Իտալիա եւ Դաշնակցային Գերմանիա ստանալու համար, իրեն առ ի պատիւ տրուած Տոքթօրա Onորոսը (HONORIS CAUSA), ինչպէս նաեւ բանակցութիւններ կատարելու Իտալիոյ բարձրագոյն իշխանութիւններուն, եւ Գերմանիոյ գործիչներուն հետ, առեւտրական կապերու փոխ-յարաբերութիւններու զօրացման եւ նոր դրամագլուխներու Արժանթինի մէջ ներդրման նպատակով։

Արժանթին արդէն մշակած է հակայ ծրագիր մը՝ իր առեւտրական կապերը զարգացնելու կամ նոր յարաբերութիւններ հաստատելու օտար ճարտարարուեստական երկիրներու հետ, որոնց մէջ նախապատուութիւն ստացած են Գրազիլ, Սպանիա, Իտալիա, Ճաբոն եւ Դաշնակցային Գերմանիա։

Ինչպէս ծանօթ է անցեալ Հոկտեմբերի 26ին, Նախագահ Ալֆոնսին ճամբորդից Փունթա Տէլ Էսթէ -Ուրուկուայ-, ուր ներկայ գտնուեցաւ «Ցերուշ» ժողովին, մասնակցութեամբ իրմէ զատ 6 նախագահներու, Պրազիլ, Ֆօյէ Սարնէյ, Ուրուկուայ՝ Խուլիօ Մարիա Սանկինէթթի, Գուատմալա՝ Վիրխիլիօ Պարքօ Վարկաս, Փերու՝ Ալան Կարսիա, Մեքսիքօ՝ Միկել Տէ Լա Մատրիտ եւ Վենեսուէլա՝ Խայմէ Լուսինչի։ Բացակայ էր Չիլէյի նախագահ Փինոշէթ։ Քննարկութեան Արտաքին Գարտքի, Թմրեցուցիչներու առեւտուրի եւ «Շերրջանային Ամբողջացում»ի հարցերը։

ՀԱՅՐԵՆԻ ՎԱՍՏԱԿԱՒՈՐ ՋՈՒԹԱԿԱՀԱՐ ՀՄԱՅԵԱԿ ՏՈՒԼԿԱՐԵԱՆ

ՎԱՍՏԱՒՈՐ ՍՓԻՒՌՔԻՒ ԽՈՒՄԲԻ ՏՆՕՐԷՆԻՆ ՀԵՏ

Fundación Cultural Coliseum-ի հրաւէրով Պուէնոս Այրէս կը գտնուի «Մոսկուայի Մեծատաղանդ Նուագողներ» խումբը, որուն մաս կը կազմէ հայազգի վաստակաւոր ջութակահար Պրն. Համլետ Տուլկարեան։

Երիտասարդ ջութակահարը աւարտած է Երեւանի Պետական Երաժշտանոցը, եւ առաջին անգամ ըլլալով եկած է զաղութս իր խումբին հետ։

Սոյն խումբը ղեկավարութեամբ Վլատիմիր Սփիվաքի ելոյթ մը ունեցաւ Պուէնոս Այրէսի հռչակաւոր Քոլոն Թատրոնին մէջ, մեկնելով դասական մեծ հեղինակներու՝ Պախ, Զայքովսքի, Հայտընի, Մոզարտի եւ Ռոսինիի գործերը, որոնք ողջունեցան արուեստասէր ընտրանի հասարակութեան ջերմ եւ երկար ծափահարութիւններով։

ԱՐԺԱՆԹԻՆՕ - ՀԱՅ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԱՄՍԱԿԱՆ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹԸ

Ընկալուած սովորութիւն է, աւելի'ն յարգուած աւանդութիւն մը, ամէն ամիս անգամ մը, ի մի հաւաքել գործատէրեր ճաչկերոյթի ճոխ սեղաններու չուրջ եւ տալ իրենց հրնարաւորութիւնը լսելու ու պատշաճ տեղեկութիւններ ստանալու երկրին քաղաքական եւ տնտեսական կեանքի յեղաշրջումներուն մասին։

Հաճելին օգտակարին միացնելով, Արժանթինօ-Հայ Խորհուրդը ամէն անգամ կը հրաւիրէ տարբեր անձնաւորութիւն մը՝ պետական մարդ, նախարար կամ նախագահական թեկնածու։ Այսպէս երկրին զանազան քաղաքական հոսանքները ներկայացնող դէմքեր կու գան տալու լայն բացատրութիւններ եւ լուսաբանութիւններ այժմէական հարցերու չուրջ, իրենց պատկանած կուսակցութիւններու քաղաքական եւ տնտեսական արեւելումները եւ նախասրութիւնները վերլուծելով, որմէ ետք տեղի կ'ունենայ ազատ հարցազրոյց մը։

Անցեալ Հոկտեմբեր 25ին, Տոքթ. Գառլոս Մէնէմի տնտեսական խորհրդատուները էին հրաւիրեալները։

Տոքթորներ Խոուրտօ Քուրիա եւ Խոուարտօ Պառսալայն եւ յատակօրէն բացատրեցին խուսթիսլաւիսթանները -եւ նախագահական թեկնածուին- քաղաքական եւ տնտեսական յայտագիրն ու ծրագիրները, գոհացուցիչ կերպով պատասխանելով հարցումներուն։

«ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏ»ի առագումները, որ կարելի չեղաւ կատարել բնականոն կերպով մեր բաժանորդներուն, նամակատան գործադուլին հետեւանքով՝ տեղի կ'ունենան այսօր, անձնական թղթատարի միջոցաւ, եւ երկու թիւերը մէկ թիւի մէջ ամփոփուած, որուն համար ներողամտութիւն կը խնդրենք մեր ընթերցողներէն։

«ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏ»

ՊԱՏԱՐԱԳ - ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

«Արաքս» Երգչախումբը իր հիմնադրութեան 80ամեակի առիթով պիտի կատարէ, Էկմալեան Ս. Պատարագի երգեցողութիւնը ղեկավարութեամբ՝ Ծան Ալմոխեանի եւ մասնակցութեամբ՝ Անդրէս Մանուկեանի, երգեհոնով կ'ընկերակցի Պերճուի Թ. Դարբինեան։

Նոյն օրը տեղի պիտի ունենայ հոգեհանգստեան պաշտօն երգչախումբի ննջեցեալ անդամներու հոգւոց համար։

Տեղի պիտի ունենայ Կիրակի 20 Նոյեմբեր՝ Ս. Գ. Լուսաւորիչ Մայր Եկեղեցւոյ մէջ։

«ԱՐԱՔՍ» ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲ

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Արժ. Տ. Կոմիտաս Քհնյ. Տէր Թորոսեանի վախճանումին քառասունքի տխուր առթիւ, հոգեհանգստեան յատուկ պաշտօն պիտի կատարուի Ֆլորէսի Վարագայ Սուրբ Խաչ Եկեղեցւոյ մէջ, Կիրակի 20 Նոյեմբերի առաւօտեան՝ յաւարտ Սուրբ եւ Անմահ Պատարագին։

Կը ծանուցանենք ի գիտութիւն վախճանեալի ընտանեկան պարագաներուն եւ Տէր Հօր յիշատակը յարգող բոլոր ազգայիններուն։

ՀՈԳԱՐԱՐՁՈՒԹԻՒՆ Ս. [illegible]

ՊԱՏՄԱԲԱՆԱՆ ՀԱՑ

ԲԵՐԻԱՅԻ ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ

Վերակառուցումը առիթ ... է պատմաբաններու, ... Նոյեմբեր անցեալի մութ մաս... թաթերուն վրայ: Ա... մէկն է Բերիայի ձեր... մէկն է Բերիայի ձեր... ներ որ կատար... 35 տարի առաջ, Ցունիս ...:

Այդ օրը կրեմլինի դեկավա... անդամները բոլոր... են սեղանին շուրջ, ու ա... փիչը միայն գիտեն ... Ստալինի նախագա... Բերիան այս արտակարգ ... Մալէնկով կը նախա... ով, այլ կողմը ունենալով ... ընկերը՝ Բերիան ուշա... արդեօ՞ք կասկածներ ... ունցած է յանկարծ:

Վերկայէ ներս կը մտնէ, ... ալով. «Ի՞նչ կայ օրա... պրեր» վրայ»: Մալէնկով կը ... Խրուշչեւ կը պա... հեղինակաւոր չեչ... «Միայն մէւթ մը ունի օ... գործակալ Բերիայի հա... ակցական ու պատակ... գործունէութիւնը: Առա... ած է կեդրոնական Կո... եւ կուսակցութեան ... ին դառնալ զինուորական ... մը առջեւ: Ո՞վ ... է: Ապագայ առա... քարտուղարը ձեռքը կը ... ի, բայց Բերիա կը ... զայն պայուսակին մէջ ... վեցը: Խրուշչեւ ... վար ձգել կուտայ ... առանց իրենը գործա... պէտք զգալու:

Երեկոյեան մեկ միջադէ... կ'ըլլայ ատիկա, որովհե... Խրուշչեւի մէկ աշդանշա... վրայ վեց զինեալ զինուո... ներս կը մտնեն: ... մերէն ոմանք տեղեակ ... անցած դարձածին, խու... կը մատնուին: Ժուքովի ... ութեան հրաւէրէն ետք ... կ'առնէ Մալէնկով, ու ... դաւադիր, վտանգաւոր ... ներկայացնելով Բե... կ'առաջարկէ որ անմի... ձերբակալուի. առա... միաձայնութեամբ ... ընդունուի: Ամբողջ նրատա... ներ քանի մը վայրկեան ... տեւած է:

Երկար պատրաստութեան ... մը պէտք եղած է այս ... համար: Մարտ ... պաշտօնական ժա... ին երբ Ստալին կը մա... պատրաստի ու ամէնէն երջա... ին անձը Բերիան է: Երբ ... անշուշտ մարմնին ... կատարելէ ետք ... մեկնողը կ'ըլլայ ան ... Մալէնկովի հետ, Միկոյեան ... փափաց Խրուշչեւի ական... Բերիան գնաց իշխա... ութիւնը ձեռք առնելու»:

Հաջորդ առաւ բնոյթի կը ... Ցունիսի երկրորդ կիսուն, եւ Խրուշչեւ կը սկսի մօտենալ գեկավարութեան գլխաւոր դէմքերուն, բացատրելու համար անոնց, թէ պէտք է փրկուիլ Բերիայէն: Դժուար չըլլար իր գործը. հակառակ իր մտերմութեան ամբաստանեալ անունին հետ, Մալէնկով դիւրին կը համոզուի. ամէնէն աւելի առարկողները կ'ըլլան Քականովիչ եւ Վորոշիլով. առաջինը դիրք ճշդելէ առաջ կ'ուզէ իմանալ միւսներուն կարծիքը, իսկ երկրորդը կը հարցնէ թէ նման քայլ մը պատերազմի մը դուռ չի՞ բանար:

Խրուշչեւ Ցունիս 25-ին մահուան ժուքովին կը յայտնէ թէ Բերիայի ձերբակալութիւնը կարելի է ու կը խնդրէ որ վստահելի զօրավարներ ճարէ այս գործին համար: Այս վերջիններուն կրկին Խրուշչեւ է որ կ'ըսէ. «գիտցէք որ եթէ գործը ձախողի, բոլորդ ալ ժողովուրդի թշնամիներու պիտի վերածուիք»:

Վստահելի զօրավարներ գտնուելէ ետք կարգը կու գայ ոստիկանական ուժը հակազդեցութեան տակ առնելու. այս մարդին մէջ բոլորը Բերիայի մարդիկն են:

Կը մնայ տակաւին պարագաները այնպէս մը կարգադրել, որ կրեմլինի պահակազօրքին ու պաշտօնէութեան մօտ կասկած չարթնցնայ:

Բերիա ձերբակալութեան յաջորդող առաջին վայրկեաններուն չյլար է քէյ մը, սակայն չուտով ինքզինքը կը հաւաքէ: Պոլիդբիւրոյի հանգըստասենեակը տարուելէ ետք նստելու կը հրաւիրէ պահակազօրքը, սակայն ժուքով կ'ընդդիմիլ գայն. «Լաւութի՛ւն, հրաման արձակողը դուք չէք»:

Բայց ի՞նչ պէտք է ընել, երբ ուզէ ճեմիլ երթալ. նման առնորոշ ձերբակալութիւններու պարագային ռճրապարտները չէզոքացնելու լաւագոյն միջոցը իրենց տաբատին գօտին, կոճակները կտրելն է. ինչ որ կ'ընեն անմիջապէս: Եւ այսպէս, երկու ձեռքով տաբատը բռնած վիճակով Ցորհ. Միութեան ոստիկանական պետը դուրս կ'եկլէ կրեմլինէն, մրտնելու համար ինքնաշարժի մը մէջ: Ցունիսեան լուսաւոր գիշերուան ամէնէն մութ ժամուն կը սպասեն զինքը դուրս հանելու համար:

Նախ կը բանտարկուի Լէֆորթովօ. այն հռչակաւոր բանտը, ուր այնքան մարդ ղրկած է ինքը: Ութ օր ետք կը ղրկած է ինքը: Ութ օր ետք կը փոխադրուի ուրիշ վայր մը՝ Մոսկուայի սպայակոյտի չէնքին գետնայարկը խուց մը:

Հարցաքննութիւնն ալ հոն կը սկսի Ցունիս 9-ին. յաջորդ օրը «Պրաւդա» ամբողջ աշխարհին կը յայտնէ հալածարհակալութեան նոր գործակալ»ին ձերբակալման լուրը:

Դատախազը Ռոման Ռուդէնքօն է Ուկրանիոյ դատախազը, որ Օգոստոս 8-ին Խորհրդային Միութեան ընդհ. դատախազ կը նշանակուի:

Սկիզբի շրջանին Բերիա ամէն բան կ'ուրանայ. 11 օր հաւատալ կ'ընէ ու աթոռակ մը կը նետէ իրեն ուսելիք բերող սպային գլխուն: Նամակ մը կը գրէ Մալէնկովին, յիշեցնելով իրենց բարեկամական յարաբերութիւնները: Սակայն այն օրը երբ Ռուդէնքօ ցոյց կու տայ իրեն իր սեփական ստորագրութիւնը բանական պերճախօս փաստաթուղթի մը տակ, Բերիա կ'ընդունի պարտութիւնը ու կը ստորագրէ դատական բոլոր արձանագրութիւնները:

Անչուշտ առաջին գծի վրայ են «քաղաքական» ոճիրները, սակայն կան նաեւ առեւտրագած կիներու դաժան պատմութիւններ. կիներ որոնք ծառայած են ոստիկանութեան պետին հաճոյքին: Այնքան բազմաթիւ են անոնք, որ Ռուդէնքօ համբերութիւնը սպառած կը գոչէ. «Բաղաքական հարցմը բարբերու գայթակղութեան մը մի՛ վերածէք»:

Իսկ գալով Բերիայի հաւատարիմներուն ընթացքին, անոնք ամէն բան կ'ընեն թաքցնելու համար իրականութիւնները, նորանոր ոճիրներու յայտնաբերումը, որ նաեւ իրենց էր անչուշտ:

Կայ զօր. Սերովի պարագան՝ որ պատասխանատու պաշտօն մը կը վարէ 1945-էն ի վեր ներքին նախարարութեան մէջ, ան է հեղինակը Պալթեան երկիրներու, Խրիմի Թաթարներուն աքսորին: Ցետոյ Ուկրանիոյ մէջ ծանօթացած է Խրուշչեւի ու անցած պետական ապահովութեան կոմիտէի գեկավարութեան: Ան է որ կը փորձէ մօտենալ Բերիայի, անոր ձերբակալութեան յաջորդ օրը:

Բանական գէշ ընդունելութիւն մը կը գտնէ. պահակը կը մերժէ մուտքի դուռը բանալ, այնքան ատեն որ Սերով չի բաժնուիր իր զէնքէն: Ցետոյ կը պարտադրեն որ հարցաքննէ բանտարկեալը Պատիտակիի եւ Զուպի ներկայութեան, վճռաբար կը մերժէ. հարկ կ'ըլլայ հեռաձայնել Խրուշչեւի որ Սերովի դէմ կ'արտայայտուի. այս վերջինս կը մեկնի, առանց Բերիան տեսնելու: Ուրիշ ոչ մէկ այցելու կ'ունենայ ան:

Թերեւս մնասուդներու շրջանակը չատ չընդգրկելու համար, կը հրաժարին յանցաւորներու երկար-բարակ պրպտումէն. կը ձերբակալեն միայն այն զեկավարները, որոնք մօտիկ գործակցութիւն ունեցած են Բերիայի հետ: Հակառակ վախերու, ընտանիքը հալածանքէ զերծ կը մնայ:

Բերիայի դատավարութիւնը կը տեւէ մինչեւ Դեկտեմբեր 23- ընդամէնը հինգ օր: Տեղի կ'ունենայ դռնփակ:

Բերիա կ'ամբաստանուի «անգլիական լրտես» մը ըլլալու յանցանքով. իր անձնական արխիւէն կը գտնուի նաեւ վաւերաթուղթ մը, որ կը հաստատէ թէ ան պատկանած է Մուսավաթականներու լրբաղաքականութեան բաժնին. ազգայնական չարժում մը որ բաւական գործօն էր 1919-ին Բաքուի մէջ, երբ Բրիտանացիները հոն ազդեցութեան լայն ... մը ունէին:

Ցետոյ պատերազմի ընթացքին Բերիա առանց արտօնութեան չփումներ կ'ունենայ նաեւ հիթլերեան Գերմանիոյ դեսպանատանեաններուն հետ: Դատախազը նոյնիսկ արտասահման կը մեկնի հարցաքննելու համար չէզոք երկրի մը Մոսկուայի նախկին մէկ դեսպանը, որուն չնորհիւ հաստատուած կին այս յարաբերութիւնները: Դժբախտաբար, այս դեսպանը խոստովանելով հանդերձ ամէն բան, կը մերժէ հաստատել գրաւոր խոստովանութեամբ մը, ուստի անոնք մինչեւ այսօր չէ հրապարակած...:

Բերիա կը գնդակահարուի 1953, Դեկտեմբեր 23-ին, իր մեղակիցներէն մեծ մասին նման. ականատես վկայ մը համաձայն, ան որ վատողի երիտասարդ մը կեցուածքն ունէր դատարանին առջեւ, բարձրաձայնած ներկայացած է գնդակահարման խմբակին:

Ա.Թ.Թ.
Ցուլիս 6, 1988 «ՑԱՌԱՋ»

ՅԱՒԱԿՅԱԿԱՆ

Ցատով կ'իմանանք գոյժը գաղութիս սիրուած եւ ժրաջան ազգայիններէն՝ Պրն. Բիւզանդ Գեմանճեանի մահուան, որ պատահեցաւ Կիրակի 6 Նոյեմբերին:

Հանգիստ եւ յուղարկաւորութեան արարողութիւնը տեղի ունեցան Երկուշաբթի 7 Նոյեմբերին, հարազատներէ եւ բարեկամներէ բաղկացած բազմութեան մը ներկայութեան, Հայոց Ազգային Գերեզմանատան մէջ, ուր ամփոփուեցաւ հանգուցեալին մարմինը:

«ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏ» իր խորագոյց ցաւակցութիւնները կը յայտնէ հանգուցեալին տիկնոջ՝ Էկլանթին Պարթիկլիօկլուիի, զաւակներուն՝ ընկերուհի Սոնիայի, Պերճուհիի եւ Տիգրանի, փեսաներուն՝ ընկերներ՝ Արամ Կէօզուպարչեանի եւ Րիքարտօ Մարգարեանի, թոռներուն՝ Մարիանա, Կապրիէլա, Մարսելա, Ռոտրիկօ, Ալեքսիս եւ Նիքոլասի, ինչպէս նաեւ համայն ազգականներուն:

«ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏ»

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԹԻՒՆ

Պրն. Բիւզանդ Գեմանճեանի մահուան տխուր առիթով, հանգուցեալին յիշատակին, Ա. 500.- կը նուիրեն Կէօչէեան ընտանիքները «ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏ» Շաբաթաթերթին:

Նոյն առիթով Տիկին Պարթիկլիօկլու, իր ամուսնոյն յիշատակին կը նուիրէ.

Արմենիա Օրաթերթին	Ա. 250.-
«ՍԱՐՏԱՐԱՊԱՏ» Շաբաթաթերթին	Ա. 250.-
Սեւան Շաբաթաթերթին	Ա. 250.-
Շարժում Շաբաթաթերթին	Ա. 250.-

CONTEMPORA
Alfombras Atlántida
CORDOBA 4475
CAPITAL FEDERAL
T.E. 773-2794
774-2977

Daniel Youssefian e Hijos S.A.
Distribuidor y Mayorista Textil
Blanco y Tejidos en general
Sarmiento 2357. Buenos Aires
T.E.: 48-9442/5298

ՍՈՒՐԷՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆԻ ԶԵԿՈՒՅՈՒՄԸ ԿԵԴՐ. ԿՈՄԻՏԷԻ ԼԻԱԿԱԶՄԱՐ ՆԻՍՏԻՆ

(ՇԱՐ. 9-ՐԴ ԷՋԷՆ)

Սիփւռքահայ համայնքներու պատմութեան ու ներկայ վիճակին ուսումնասիրութիւնը այսօր շատ կարեւոր դարձած է։ Ուշագրաւ է Երեւանի Համալսարանի հայագիտական հետազօտութեանց հիմնարկ ստեղծելու առաջարկը։

Վերջին տարիներու իրենց լուծումը չէին գտներ արտասահմանեան Հայերու հայրենադարձութեան, ինչպէս նաեւ արտագաղթի տրամադրութեանց աճին հետ կապուած բարդ խնդիրները, որոնք լուծում կը պահանջեն։ Անհրաժեշտ է արմատապէս վերակառուցանել հայրենադարձութեան կազմակերպման եւ արտագաղթի տրամադրութեանց յաղթահարման աշխատանքը։ Խօսքը հայրենադարձներուն նկատմամբ հոգատարութեան եւ ուշադրութեան ուժեղացման, անոնց տարբեր կարիքներու բաւարարման եւ կարգ մը այլ հարցերու լուծման մասին է։

ԵԿԵՂԵՑԻ

Վերակառուցման շնորհիւ եկեղեցիին հետ մեր ունեցած յարաբերութիւնները նոր իմաստ կը ստանան։ Մենք պէտք է ճիշդ գնահատենք էջմիածնի տեղն ու դերը խաղաղասիրական գործունէութեան, Սփիւռքի հետ Հայաստանի կապերու զարգացման, հայ համայնքներու համախմբման բնագաւառին մէջ։ Հասկնալի պէտք է մտածել նաեւ հանրապետութեան հոգեւոր ու մշակութային, բարոյական կեանքի բարելաւման հարցերու մէջ եկեղեցիին հետ համագործակցութեան ձեւերու մասին։

ԴՊՐՈՑ

Մեր երախաներուն այսօրեան մշակութային մակարդակով, գիտակցութեամբ, պայմանաւորուած է հայ ժողովուրդի ապագան։ Մենք ունինք իրենց լուծումին սպասող խնդիրներու ամբողջ համալիր մը։ Եւ անոնցմէ առաջինը գիտելիքներու որակն է։ Այս տարի, օրինակ, մետասանամեակը մեր առջեւ ծալակիր ամէն երեք շրջանաւարտէն մէկուն համալսարան ընդունման քննութիւնը անյաջող անցաւ։

Դպրոցական վերափոխման իրականացումը անհնար է առանց ժողովրդական կրթութեան աշխատողներու ներքին խոր վերակառուցման։

Բանականաչափ արդիւնաւէտ չէ Սփիւռքահայութեան հետ մշակութային կապի կոմիտէի գործունէութիւնը։ Նպատակայարմար պիտի ըլլար այդ գործին մէջ ներգրաւել նաեւ Հայաստանի Արտաքին նախարարութիւնը, մեր միւս պետական, հանրային կազմակերպութիւնները։

Սփիւռքահայ համայնքներու պատմութեան ու ներկայ վիճակին ուսումնասիրութիւնը այսօր շատ կարեւոր դարձած է։ Ուշագրաւ է Երեւանի Համալսարանի հայագիտական հետազօտութեանց հիմնարկ ստեղծելու առաջարկը։

Վերջին տարիներու իրենց լուծումը չէին գտներ արտասահմանեան Հայերու հայրենադարձութեան, ինչպէս նաեւ արտագաղթի տրամադրութեանց աճին հետ կապուած բարդ խնդիրները, որոնք լուծում կը պահանջեն։ Անհրաժեշտ է արմատապէս վերակառուցանել հայրենադարձութեան կազմակերպման եւ արտագաղթի տրամադրութեանց յաղթահարման աշխատանքը։ Խօսքը հայրենադարձներուն նկատմամբ հոգատարութեան եւ ուշադրութեան ուժեղացման, անոնց տարբեր կարիքներու բաւարարման եւ կարգ մը այլ հարցերու լուծման մասին է։

ԵԿԵՂԵՑԻ

Վերակառուցման շնորհիւ եկեղեցիին հետ մեր ունեցած յարաբերութիւնները նոր իմաստ կը ստանան։ Մենք պէտք է ճիշդ գնահատենք էջմիածնի տեղն ու դերը խաղաղասիրական գործունէութեան, Սփիւռքի հետ Հայաստանի կապերու զարգացման, հայ համայնքներու համախմբման բնագաւառին մէջ։ Հասկնալի պէտք է մտածել նաեւ հանրապետութեան հոգեւոր ու մշակութային, բարոյական կեանքի բարելաւման հարցերու մէջ եկեղեցիին հետ համագործակցութեան ձեւերու մասին։

ԴՊՐՈՑ

Մեր երախաներուն այսօրեան մշակութային մակարդակով, գիտակցութեամբ, պայմանաւորուած է հայ ժողովուրդի ապագան։ Մենք ունինք իրենց լուծումին սպասող խնդիրներու ամբողջ համալիր մը։ Եւ անոնցմէ առաջինը գիտելիքներու որակն է։ Այս տարի, օրինակ, մետասանամեակը մեր առջեւ ծալակիր ամէն երեք շրջանաւարտէն մէկուն համալսարան ընդունման քննութիւնը անյաջող անցաւ։

Դպրոցական վերափոխման իրականացումը անհնար է առանց ժողովրդական կրթութեան աշխատողներու ներքին խոր վերակառուցման։

Բանականաչափ լուրջ խընդիրներ կուսակուած են նաեւ բարձրագոյն ու միջնակարգ կրթութեան մասնագէտներ պատրաստելու մէջ։

ՄՏԱՒՈՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Լճացման տարիներուն իշխող վարչարարութիւնը, խօսքի ու գործի խզումը կործանարար ազդեցութիւն գործեցին նաեւ մշակոյթի ոլորտին վրայ։ Խորհրդային գեղարւեստական կեանքին մէջ շատ համեստ ներկայացուած են ժամանակակից հայ գրականութիւնը եւ ազգային արւեստի որոշ տեսակներ։

Մեզ անյուշտ, կ'ուրախացնէ մտաւորականութեան ընկերա-քաղաքական գործունէութեան աճը եւ բոլոր հրատապ խնդիրներուն, մեր կեանքի բոլոր ցաւոտ հարցերուն մասին արտայայտուելու ազնիւ ձգտումը։ Բայց որոշ մարդիկ, քննադատելով ուրիշները, առաջարկութիւններ ընելով կուսակցական, երեսփոխանական մարմիններուն, կարծես կը մոռնան իրենց սեփական դերը եւ պատասխանատուութիւնը մեր առջեւ ծառացած խնդիրներու լուծման գործին մէջ։

Մենք պէտք է մշակենք ամբողջական մշակութային մըտայեցք մը, որ կարենայ մշակութային կեանքը լճացումէն դուրս բերել։ Բայց այդ կարեւոր խնդիրը մենք կրնանք լուծել միայն գիտական ու ըստեղծագործական մտաւորականութեան անմիջական մասնակցութեամբ, ոչ թէ խօսքով, այլ՝ գործով։

Ցաւուն կեդրոնական կոմիտէի լիակատար նիստին կ'ուզեմ գիտութեան ու մշակոյթի գործիչներուն կոչ ընել գործօն կերպով մասնակցելու հոգեւոր եւ հանրային կեանքին վերափոխման։ Մեր աչքին առջեւն է այն բանի վկայականի օրինակը, թէ ինչպէս այսօր ռուս մտաւորականներ համարձակօրէն կը բանան պատմութեան չերտերը, կուսակցութեան կ'օգնեն տնտեսական ու մշակութային հինցած կենսաձեւի վերակառուցման համար։

ԼՐԱՏՈՒ ՄԻՋՈՑՆԵՐ

Հանրապետութիւնը վերակառուցման լայն ճանապարհ դուրս բերելուն մէջ կարեւոր դեր ունին զանգուածային հաղորդակցութեան միջոցները։

Վերջին շրջանին անոնց գործունէութեան մէջ նկատելի տեղաշարժեր կան։ Մամուլին մէջ, հեռատեսիլով ու ձայնասփիւռով քննարկուող խնդիրներու շրջանակը ընդլայնած է։ Սակայն տակաւին երկչոտ կերպով կ'արծարծուին հրատապ շատ նիւթեր։ Մամուլին մէջ կը պակսին նպատակասացութիւնը, վերլուծումի խորութիւնը, մեր կեանքի ստուերոտ կողմերուն քննադատութեան համարձակութիւնը։ Ինչո՞ւ, օրինակ, ուղիղ հաղորդումներ չենք մատակարկ Գեղարդի դաստիարանի, երեսփոխաններու խորհուրդներու նիստեր, ուր կ'քննարկուին, բնկերա-քաղաքական կարեւոր հարցեր։ Մեզի խանգարող կապիտալիստական կարգերի պատկան յուսալի օդնական մեր բոլոր ծրագրային խնդիրներուն իրականացման ճամբուն վրայ։ Այսպէս միայն մենք կրնանք հասնիլ կուսակցական մամուլի նոր որակին։

ԿՈՒՈՒՆԿՆԵՐԸ ՄՈՆԹԷՎԻՏԷՕ ԲԵՐԻՆ ՀԱՅՐԵՆԻ ՇՈՒՆՉԸ

(ՇԱՐ. 9-ՐԴ ԷՋԷՆ)

Շատ յուզիչ է տեսարանը որ կը պարզուի մեր աչքերուն առջեւ։ Աչակերտութիւնը կը սկսի երգել հայ ազգային եւ Հ.Բ.Ը.Մ.Ի. քայլերգները, որուն կը յաջորդեն համոյթին երգերը։ Պարզ երգեր չեն ասոնք, այլ պատգամներ, որոնք չուտով մխիթարտը կը պարուրեն բերկրութեամբ, յուզումով, եւ աքսնչելի խանդավառութեամբ։ Կայ ուժեղ հաղորդական հոսանք մը, արուեստագէտները եւ ներկաները նոյնացած են արդէն, կարելի չէ բաժնել զանոնք իրարմէ։ Բոլորն ալ կ'երգեն միեւնոյն խանդավառութեամբ, միեւնոյն նուիրուածութեամբ, շատ բարձր ոգիով, համոզումով եւ հաւատքով։

Թէքէեան Մշակութային լսարանի տնօրէնը՝ Պրն. Բեւտրի Դանիէլեան ձայնագրեց երկար տեսակցութիւն մը որ պիտի ձայնասփռուի մօտ օրէն։

Նաեւ Ռատիօ Կոմիտաս ձայնասփռեց հարցազրոյց մը, աւելի քան ժամ մը տեւողութեամբ, որուն մէջ էտիկ Դարբինեան կ'արտայայտէ յատակ գաղափարներ, կը կատարէ ճշդումներ եւ լուսաբանութիւններ։ Ան կը բացատրէ հայրենի թէ՛ Արցախեան վերջին դէպքերը։ Կը չեչտէ հայ ժողովուրդի անտեղիտալի յամքը, վճռական կեցուածքը, իմաստուն քայլերը ինչպէս նաեւ բարձր ազգային գիտակցութիւնը, օրինապահութիւնը, որ կը յատկանչէ հայ պահանջատիրական երթը։ Համասփիւռ Մանուկեան կ'ամսունքէ իր ամուսնոյն, Դաւիթ Ցովհաննէսի բանաստեղծութիւնը «Պիտի չի մեռնիմ» խորագրով։

Դիչերը, հայրենակարօտ բազմութիւն մը լեցուցած է արդէն ընդարձակ հանդիսասրահը՝ մեծ է սպնկալութիւնը։ Ամէն սեռի եւ հասակի հայեր ծառաւ են այն չունչին, զոր քիչ ետք համոյթը պիտի հաղորդէ իրենց։ Արուեստագէտներուն ընդմէջէն Մայր Հայրենիքի ձայնն է որ կը հասնի իր հարազատ զաւակներուն։

Անգամ մը եւս Համասփիւռորան է որ կ'երեւայ բեմին վրայ։ Անոր կախարդական մատները աքսնչելիօրէն կը մեկնեն կոմիտասի «Գարուն»ը, Սայաթ Նովայի գործերէն Արնօ Պապաճանեանի պատնագան փոխոխակներ։ Ըստոյգ գեղանկարութեամբ եւ նրբաճաշակ ոճով արտայայտած դաշնամուրի նուագը կը նուաճէ բոլոր սիրտերը, իսկ Թէքնիքօրէն դժուարին «Թոքաթա»ն Ա. Խաչատուրեանին, ճշգրիտ համութեամբ ներկայացուեցաւ մեկի։

Կը յաջորդէ Սպենդիարեան Օփերա Թատրոնի լիրիք թենոր Ռաֆիկ Պապիկեան որ իր հզօր եւ կիրթ ձայնով կ'երգէ յաջորդաբար «Անոյշ» օփերայէն երգեր, կոմիտասի անանի «Հայաստան»ը, «Քան Բորտան» եւ այլ ժողովրդական երգեր խոր ապրումներով եւ աքսնչելի յուզումով, որոնք չատ չուտ համակեցին բազմութիւնը։

Մկրտիչ Մալխասեան, կամ «Ուստա Մկր» իր մոգական դուդուկով, Հրաչեայ Ակեքսանեան ընկերակցելով դուդուկի իր միօրինակ ձայնով, եւ Գագիկ Հախվերտեան իր տհոլի (թմբուկ) մասնակցութեամբ, մխիթարտը հասցուցին իր խանդավառութեան գագաթին։

Վարպետ «Մկր», ինչպէս սովնորութիւ, հոս նաեւ գերազանցեց ինքզինք։ Ան թիւրեց, մագնիսացուց, յուզեց եւ ուրախացուց, բազմութիւնը փոխադրելով տարբեր միջոցի եւ տարբեր ժամանակի մը մէջ։ Անոր «դուդուկ»ը կը կրէր աղիողորմ լացեր, բերկրութեան եւ ցնծութեան երգեր, հայրենի բնութեան գունագեղ տեսարանները, հայ հովիւին եւ հայ գիւղացիին երգերը, եւ մեր ժողովուրդը բովանդակ։

Գագիկ Հախվերտեան յայտնութիւն մը եղաւ, ի՞նչ վարպետութիւն, որքա՜ն ճրկունն մատներ։ Գագիկը արտեստը համապատասխան էր միջազգային լաւագոյն վարպետներու մակարդակին, իր ամբողջ ուժականութեամբ եւ հմայքով։

Իսկ էտիկ Դարբինեան եղաւ մեկնիչը ժողովուրդային – ազգագրական երգերուն, նոր րիթմով, նոր ոճով եւ գոյներով վերամշակուած այս քայլերգները՝ յիչեցնել տալին մեզի պատերազմի գացող հայ ֆետայիները։ Մեր հայ նուիրական կամաւորները որոնք պչնամիին դէմ գնոհ տալէ առաջ կը հաւաքուէին կարգապահ շարքերով, գօտեպրնդուելու եւ բարոյապէս պատրաստուելու գերագոյն գոհոդութիւնը կատարելու։ «Ձայն մը հնչեց», «Երթանք մեր երկիր մուշ», «Սասի եւ Սերոբ», «Այ ֆետայիք» եւ այլ երգերը պիրմախօսօրէն ցոյց կու տան մեր հերոսներու հայրենասիրական եւ ազնուական զգացումները, ինչպէս նաեւ գոհոդութեան պատրաստակամութիւնը։ Ահա թէ ի՞նչ վեհ նչանակութիւն անոնք ունին մեկի համար, երբ Դարբինեան երգից Հեթհեթանի «Ղարաբաղցին» երգ մը ձօնուած զարաբաղցի մեր եղբայրներուն, որ ցոյց կու տայ իրենց ճշմարիտ նկարագիրը եւ կը գրաւակ բարեւութիւնը անկեղծ բարեհաս-

(ՇԱՐ.Ը 15-ՐԴ ԷՋ)

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳՈՒՐԾԱԴՈՒԽՆԵՐՈՒ ԱՒԻՔԸ

Հոկտեմբեր ամիսէն ի վեր Հայաստանի մէկ քանի գործադուխներու մտահոգիչ ալիքին պատճառը, որուն կ'ընդդիմակայ տընտեսական կեանքի կենսական ոլորտներ:

ՄԻՒՈՆԱՒՈՐ ՆԱՄԱԿՆԵՐ ԳՈՒՏԱԿՈՒԱԾ ԵՆ ՍՊԱՍԵՆ ՈՐ ՂՐԿՈՒԻՆ ԻՐԵՆՑ ՀԱՍՑԱՒՏԻՐԵՐՈՒՒՆ.

Ա. ՆԱՄԱԿԱՑՈՒՆ

Մէկ միլիոնէ աւելի նամակներ կուտակուած են կեդրոնական նամակատան մէջ: Կարելի չէ հեռագիր ղրկել կամ առնել: Այս խանգառումները ժեղապէս կը վնասեն երկրին ընդհանուր առմամբ: Պաշարկութիւններու պատճէն ամենաւելի դժգոհը, ըստ երեւոյթի «Խնայողութեան եւ ապահովութեան Ազգային Մնոտուկն» է:

Անձնակազմը (նամակատան) կը պահանջէ –Նոր հաստիկներու հիման վրայ յառաջացած– յետնորդ ամսականներու վճառումը:

Բ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Այս գործադուլը տակաւին հեռու է լուծում գտնելէ: Աշխատաւորներու ընկերակցութիւնը կը պահանջէ հետեւեալ յաւելումները:

Հոկտեմբերին՝ 15%
Նոյեմբերին՝ 10%
Դեկտեմբերին՝ 10%

Միւս կողմէ՝ ակնկալութիւն կայ որ կառավարութիւնը բարելաւէ իր նախկին առաջարկը, որ կը կայանայ 4% յաւելումի մէջ՝ տարուան վերջին 4 ամիսներուն իւրաքանչիւրին համար:

Գ. ՏՈՒՐՔԵՐՈՒ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻԻՆ (DGI)

Պաշտօնեաները օրական 2 ժամ գործադուլ ընելով, եւ տեղւոյն վրայ ժողովներ գումարելով, ամսականներու յաւելում կը պահանջեն: Կը սպասուի որ Նոյեմբեր 10ին տեղի ունենայ 24 ժամուայ ընդհանուր գործադուլ մը:

Դ. ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Թէական է հանրային փոխադրութեան –կարճ, միջին եւ երկար միջոցներու– պաշտօնէութիւնը 15% յաւելում կը պահանջէ – մինչ՝ պատասխանատուները կ'առարկեն թէ գոհացնելու համար այս պահանջը պէտք է որ կատարուրթիւնը բարձրացնէ փոխադրութեան գիները:

Ե. ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐ

Լա Ռիոխա, Թուքուման եւ Սանթա Ֆէ նահանգներու ուսուցիչները սկսած են գործադուլ մը՝ պահանջելով ամսականներու յաւելում եւ այլ բարեկարգումներ:

Պուէնոս Այրէսի նահանգին մէջ՝ կարգ մը խմբաւորումներ արդէն կ'ընեն գործադուլի կոչեր:

Զ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐ

Պուէնոս Այրէս նահանգին մէջ՝ 50 հիւանդանոցներու եւ Առողջապահական կեդրոններու արհեստավարժ պաշտօնեաները 24 ժամուայ գործադուլ մը կատարեցին Գորեքշաբթի 2 Նոյեմբերին:

Է. ՀԵՌԱՁԱՅՆ

Աչխատակցութիւնը որոշեց առկախել իր ծրագրած գործադուլը, անորոշ ժամանակի մը համար, գլխաւոր պահանջը կ է Սեպտեմբեր եւ Հոկտեմբեր ամիսներու, ամսականներուն 40% յաւելում մը, ինչպէս նաեւ սխալ հիման վրայ վճառուած ամսականներէ յառաջացած յետնորդ պարտք մը:

Aerolíneas Argentinas

Ց Ընկերակցութիւնները կը պահանջեն Սեպտեմբեր եւ Հոկտեմբեր ամիսներու ամսականներուն յաւելումը, այս ամսականներուն տեղի ունեցած [illegible] ժամանակաշրջանին համար:

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

ԱՄՆ-Ի ՆՈՐ ՆԱԽԱԳԱՀԸ

ՆՈՐԸՆՏԻՐ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ԻՐ ԿՆԿԱՆ ՀԵՏ ՄԻԱՄԻՒՆ ԿԸ ՏՕՆԻ ԻՐ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ

Ըստ նախատեսուած արդիւնքներուն՝ հանրապետական կուսակցութեան թեկնածուն է որ յաղթանակեց Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու նախագահական ընտրապայքարին: Արդարեւ ներկայ փոխ-նախագահ՝ ձորճ Պուշ չահեցաւ 40 նահանգներու մէջ, մինչ իր հակառակորդը, եւ Տեմօքրատ կուսակցութեան թեկնածուն 10 նահանգներու միայն:

Պուշի ի նպաստ քուէարկեցին 47.452.029 ընտրողներ, որ կը համապատասխանէ քուէներուն 56%ին, իսկ Տուքաքիս ապահովեց 40.656.451 ձայներ այսինքն 44%: Կ'արժէ յիշել թէ 64 տարեկան նորընտիր նախագահը առաջին փոխ-նախագահն է –152 տարիներէ ի վեր– որ իշխանութեան գլուխ գտնուած ընթացին –փոխ-նախագահութիւնը չահեցաւ Տան Քոասլ, հանրապետական ծերակուտական):

Բայց եւ այնպէս, ինչպէս Ռէյկընի ընթացին նոյնպէս ալ այսօր, հանրապետականները այս յաղթանակը կատարեալ չէ այն իմաստով որ տեմոքրաթները կը պահեն իրենց գերակայութիւնը ե՛ւ երեսփոխանական խորհուրդին մէջ, ուր ունին հանրապետականներու 173ին դէմ 262 աթոռ, ե՛ւ ծերակուտական խորհուրդին մէջ, ուր ունին հանրապետականներու 45 դէմ 55 աթոռ:

Նորընտիր ձորճ Պուշ պիտի չարունակէ՞ Ռէյկընի քաղաքականութիւնը: Ինչ կը վերաբերի արտաքին յարաբերութիւններուն՝ Ան կը խոստովանի թէ «Պաղ Պատերազմը չէ վերջացած տակաւին» եւ տարակոյս ցոյց կու տայ Սովետ Միութեան նպատակներուն շուրջ:

Ամէն պարագայի տակ՝ նախագահութիւնը դեռ պաշտօնապէս չստանձնած – յառաջիկայ տարուան Ծունուրի 20ին– արտաքին գործոց նախարարութիւնը իր նախկին ընկերոջ յանձնեց Ճէյմս Պէյքերին:

Այս վերջինը որ կազմակերպեց Պուշի այս տարուան նախագահական ընտրապայքարը, չափազր եւ հաւասարակշռուած դեր խաղցաւ «Արտաքին Պարտքի» արժանիքներու բանակցութիւններու ընթացքին: Ահա թէ ինչո՞ւ Արժանթին յատուկ ուշադրութեամբ կը նայի անոր ԱՄՆի Արտաքին Գործոց նախարար նշանակութեան:

Սակայն իբր հայեր հարց կու տանք թէ ձորճ Պուշ, որուն համար կ'ըսուի որ խաղաղութիւնը սիրող, եւ պատմական արդար իրաւունքներու ջերմ հաւատացող մըն է՝ ինչ վերաբերում պիտի ունենայ հայկական հարցի մասին: Կը յուսանք որ Ան պիտի ուշադրութիւնը պաշտօնապէս ճանչնալու հայ ցեղասպանութիւնը, դէմ յանդիման գալով բոլոր կասկածելի եւ վնասակար հոսանքներուն:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԻՍԱՊԷԼ ՓԵՐՈՆԻ ԱՆԱԿՆԿԱԼ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ

Արժանթինի նախկին նախագահուհի Մարիա Էսթէլա Մարթինէս Փերոն անակնկալ կերպով Արժանթին ժամանեց անցեալ երեքշաբթի, Հոկտեմբեր 25–ին, Սպանիայէն:

Մայրաքաղաքին կեդրոնը գտնուող պանդոկին մէջ, մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին, իրեն հարց տուող մամլոյ ներկայացուցիչներուն ըսաւ թէ՝ «Ոեւէ նախագահական թեկնածու, եթէ նոյնիսկ փերոնական չ'ըլլայ ան, պայմանաւ որ ծառայէ ժողովուրդին եւ արժանթինեան ազգին, կը վայելէ իր վստահութիւնը: Ապա աւելցնելով յայտարարեց «Հեռացած եմ քաղաքական գործունէութենէ, հակառակ որ չեմ գիտեր եթէ քաղաքականութիւնը հեռացած է ինձմէ»:

Խոստովանեցաւ որ «ծանրները պիտի տանի Զօրաւոր Փերոնի ւիրիմին... որուն արժանի է»:

Սակայն փերոնական դեկավարները վրդոված են անոր յանկարծակի ժամանումէն, ի մէջ այլոց էստուարօս Մէնեմը, որ նախագահական ընտրութիւններու կողմէ պատրաստուած Ռազմավարութիւն մը, գիրենք նեղ կացութեան մատնելու համար:

Այս հարցի շուրջ նախկին նախագահուհին ըսաւ թէ «պէտք չունի մասնաւոր դրդապատճառի մը, գալու համար իր ծննդավայր երկիրը»:

Ռաուլ Ալֆոնսինին համար ըսաւ, որ «քարեկամ մըն է որ շատ կը գնահատէ»:

Երեքշաբթի 1, Նոյեմբերին (Անմիջապէս Բեմիերության հետո) տուած մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին, յետ խոսքիսիա-

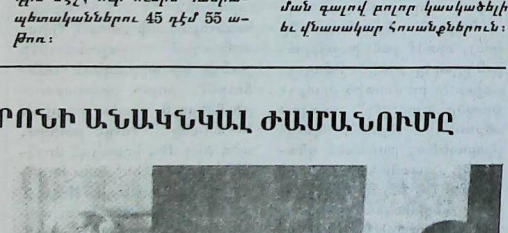

ԻՍԱՊԷԼ ՓԵՐՈՆ ՆԱԽԿԻՆԱԿԱՆ ԱԼՖՈՆՍԻՆԻՆ ՀԵՏ, ՕԼԻՎՈՍԻ ՊԱՐՏԻՆ

գային Խորհուրդին հետ ունեցած տեսակցութեան, յայտարարեց թէ իր կարելին պիտի ընէ որպէսզի փերոնիսմը յաթնանակէ», աւելցնելով թէ «երբեք չէր դադրած փերոնիսմը ըլլալէ»:

Գորեքշաբթի, Նոյեմբեր 2ին, շուրջ կէս ժամուայ տեսակցութիւն մը ունեցաւ նախագահ Ռաուլ Ալֆոնսինի հետ Օլիվոսի Պալատին մէջ, հանդիպում մը որուն մասին մեզի տրեւէ մանրամասնութիւն տալ մամլոյ ներկայացուցիչներուն:

ԳԻՐՔԵՐՈՒ ՀԵՏ

ՄԵԾ ԵՂԵՌՆ ՀԱՅՈՑ

Գերց՝ ՇԱՒԱՐՇԱՆ

Եղեր են եղերաթախտ սերունդներ մեր կեանքի իրականութեան մէջ, որոնք հազարամեակներու պատմութեան ընթացքին ապրեր են առեն առեն՝ անակընկալէն եկած խորշակներու ենթակայ: Անոնցմէ վերջինը՝ Մեծ Եղեռնը, որ իր նախընթացը երբեք չէր ունեցած իր զոհերու բանակովը ու տարագրութեան եւ սպանդի տարածականութեամբը:

Եւ, շատ բնական էր որ գրական շարժում մը ստեղծուէր եւ տրուէր այդ ահաւոր օրերու պատմութիւնը, ոչ համապարփակօրէն, այլ՝ տեղական ու անձնական ապրումներու սահմաններուն մէջ, որոնք սակայն երբ համադրուին, անշուշտ թէ կուտան ամբողջական պատկերը անոնց, իրենց բովանդակ ահագնութեամբը:

Այդպիսի հսկայ աշխատանքի մը հետ դեմ յանդիման կը գտնուինք երբ կը թերթենք Շաւարշանի (Արժ. Շաւարշ Թ. Քհնյ. Մեհրապեան) երկու հատորը՝ «Մեծ Եղեռն Հայոց» խորագրի ներքեւ, ուր զոնորոգուին մեր յուշերն ու տառացած վէրքերը, որոնք յարծես անբուժելի ըլլալ կը թուին յատկապէս անոնց համար որ, դէպքին մէջ են գտնուեր իրրեւ հերոս եւ ականատես վկաներ:

Անոնցմէ է Շաւարշանը, որուն անկարելի կը դարձնէ տարակուսիլ պատկերած ապրումներուն ճշգրտութեանը վրայ, որոնք յաճախ անհրապկան ըլլալ կը թուին: Ով որ չէ ապրեր եւ իր մորքին վրայ չէ զգացեր այդուցքը՝ ստացած անբուժելի վէրքին, գուցէ չկարողանայ խորապէս գնահատել պատճառած ցաւին կոտորածը, ինչ որ ծերունազարդ հեղինակինն է եղած: Այս տողերը գրի կ'առնեմ իրքեւ իրեն վաղեմի գրչակից քարեկամ մը, որ Արխենթինա հաստած առաջին օրէս իսկ, երեսուն երկու տարուայ ընթացքին ոչ մէկ ատեն չդուլացաւ մեր միջեւ թէ՛ ընտանեկան կապը եւ թէ՛ գաղափարակցութիւնը, գրական ածուէն ներս:

Դիւրազգած է իր հոգին մանաւանդ որպէս հայ ու հոգեւորական: Ան վաղուց իրագեկ դարձուց զիս իր հոգեկան տագնապներուն ու մտորումներուն, որով, անհրաժեշտ էր որ անոնք տպագրութեան յանձնուէին եւ ապիւս մը եւս աւելնար այդ սեռի գրականութեան վրայ, որ առնչուած է քաջածանօթ դատապարտուած ժողովուրդի մը մօտաւոր պատմութեանը հետ:

Մեր հանդիպումներուն, – աւա՛ղ որ այսօր կամքէ անկախ պատճառներով երկար ընդհատումներով տեղի կ'ունենան– իմձի կարդացած է, գրեթէ ամբողջութիւնը երկու հատորներու մէջ ամփոփուած գլուխներուն, եւ ես ականատեսն եմ եղած, վաթսունէ աւելի տարիներ յետոյ, անոր յուզումին, տագնապանքին, ամէն անգամ որ հատուած մը լրացուցած է եւ իր բերնէն լսած անոնց մէջ վերակենդանացած յուշերը:

Հայ եւ բրիստոնեայ մնալ ուխտած, ոչ իսկ պատանի կոչուելու տարիքին մէջ գըտնուող անչափահաս տղու մը պատմութիւնն է որ կը կազմէ ողնայարը գրութեան, ուր կը նկատենք հայու գոյատեւման ոգիին անպարտելիութիւնը: Եւ այդ անչափահաս տղան իմքն է, Շաւարշանը, ապագայ Տ. Շաւարշ Քահանայ Մեհրապեանը:

Բազմատեսակ են իրերայաջորդ դէպքերը սահմռկեցուցիչ տեսարանները, որոնց առանց անդրադառնալու, այսօր ամէն հայ կարող է երեւակայութեանը ճանապարհով հասնիլ, եթէ չէ կարդացած գիրքը:

Հեղինակը զգուշութեամբ դասաւորած է աւելն մէկ դէպք: Եւ ինչ որ յատկանշական է, ան չի գտներ պարզ պատմող մը ըլլալով, այլ կը պեղէ զանոնք, կը խորհրդածէ ու կը վերլուծէ: Եթէ պատմողը անչափահաս տղեկն է, խորհողը-դածողն ու վերլուծողը հասակ առած ու կեանքի իմաստութեան հասած խոհական հոգեւորականն է: Հետեւաբար, հոգեւորականի յատուկ բրիստոնէական պաշտամունքի շունչը կը տիրապետէ ամբողջութեան, բոլոր իրադարձութիւններուն որպէս խարիսխ եւ առանցք: Գուցէ ատիկա, տեղ տեղ մեզ կըստիպէ նոյնիսկ հեղինակին՝ տղու հոգիին կրած տառապանքներուն հետ թափառիլ, ցաւիլ եւ ափսոսալ, զգալ ու դատապարտել անոր սեւ ճակատագիրը, որ երկնային ոչ մէկ ուժ կարողացեր է փոխել եւ զինքը փըրկել մանկութիւն չունենալու դժբախտութենէն:

Այս չի նշանակեր թէ Շաւարշան իր տառապանքը բրիստոնէականութեան հնազանդ մնալու կոյր մտասեւեռումով կը տանի: Աւելին, հաւատքը իր մօտ զգացուած ներուժ կարողութիւն մըն է, որը զինքը կեանքին կը կապէ ուժգնօրէն հակառակ իր անհամնալի տագնապներուն: Ու կը պատահի որ ըսէ· *«Երկինքը եւս մեզ մոռցած էր»*: Այստեղ, հեղինակը ուղղակի բողոք կը բարձրացնէ:

*«Մեծ Եղեռն Հայոց»*ը ունի մշակուած լեզու եւ անսեթեւեթ ոճ, որով, հանդիպումներուն, – ան կը գտնէ որ այսօր կամքէ անկախ պատճառներով երկար ընդհատումներով տեղի կ'ունենան– իմձի կարդացած է, գրեթէ ամբողջութիւնը երկու հատորներու մէջ ամփոփուած գլուխներուն, եւ ես ականատեսն եմ եղած, վաթսունէ աւելի տարիներ յետոյ, անոր յուզումին, տագնապանքին, ամէն անգամ որ հատուած մը լրացուցած է եւ իր բերնէն լսած անոնց մէջ վերակենդանացած յուշերը:

Հայ եւ բրիստոնեայ մնալ ուխտած, ոչ իսկ պատանի կոչուելու տարիքին մէջ գըտնուող անչափահաս տղու մը պատմութիւնն է որ կը կազմէ ողնայարը գրութեան, ուր կը նկատենք հայու գոյատեւման ոգիին անպարտելիութիւնը: Եւ այդ անչափահաս տղան իմքն է, Շաւարշանը, ապագայ Տ. Շաւարշ Քահանայ Մեհրապեանը:

Բազմատեսակ են իրերայաջորդ դէպքերը սահմռկեցուցիչ տեսարանները, որոնց առանց անդրադառնալու, այսօր ամէն հայ կարող է երեւակայութեանը ճանապարհով հասնիլ, եթէ չէ կարդացած գիրքը:

Հեղինակը զգուշութեամբ դասաւորած է աւելն մէկ դէպք: Եւ ինչ որ յատկանշական է, ան չի գտներ պարզ պատմող մը ըլլալով, այլ կը պեղէ զանոնք, կը խորհրդածէ ու կը վերլուծէ: Եթէ պատմողը անչափահաս տղեկն է, խորհողը-դածողն ու վերլուծողը հասակ առած ու կեանքի իմաստութեան հասած խոհական հոգեւորականն է: Հետեւաբար, հոգեւորականի յատուկ բրիստոնէական պաշտամունքի շունչը կը տիրապետէ ամբողջութեան, բոլոր իրադարձութիւններուն որպէս խարիսխ եւ առանցք: Գուցէ ատիկա, տեղ տեղ մեզ կըստիպէ նոյնիսկ հեղինակին՝ տղու հոգիին կրած տառապանքներուն հետ թափառիլ, ցաւիլ եւ ափսոսալ, զգալ ու դատապարտել անոր սեւ ճակատագիրը, որ երկնային ոչ մէկ ուժ կարողացեր է փոխել եւ զինքը փըրկել մանկութիւն չունենալու դժբախտութենէն:

Այս չի նշանակեր թէ Շաւարշան իր տառապանքը բրիստոնէականութեան հնազանդ մնալու կոյր մտասեւեռումով կը տանի: Աւելին, հաւատքը իր մօտ զգացուած ներուժ կարողութիւն մըն է, որը զինքը կեանքին կը կապէ ուժգնօրէն հակառակ իր անհամնալի տագնապներուն: Ու կը պատահի որ ըսէ· *«Երկինքը եւս մեզ մոռցած էր»*: Այստեղ, հեղինակը ուղղակի բողոք կը բարձրացնէ:

*«Մեծ Եղեռն Հայոց»*ը ունի մշակուած լեզու եւ անսեթեւեթ ոճ, որով, հանդիպումներուն, – ան կը գտնէ որ այսօր կամքէ անկախ պատճառներով երկար ընդհատումներով տեղի կ'ունենան– իմձի կարդացած է, գրեթէ ամբողջութիւնը երկու հատորներու մէջ ամփոփուած գլուխներուն, եւ ես ականատեսն եմ եղած, վաթսունէ աւելի տարիներ յետոյ, անոր յուզումին, տագնապանքին, ամէն անգամ որ հատուած մը լրացուցած է եւ իր բերնէն լսած անոնց մէջ վերակենդանացած յուշերը:

(ՇԱՐ.Ը 15-ՐԴ ԷՋ)

ՊՐԱԶԻԼ

ԵՐԿՈՒ ԽՈՐՀՐԴԱՒՈՐ ԵՐԵՒՈՒՄՆԵՐ

Վերջին հօթանասուն տարիներու ընթացքին, երկու դրացի քաղաքներու՝ Րիօ Տէ Ժանէյրոյի եւ Նիթերոյի մէջ, տեղի ունեցած են երկու արտասովոր երեւումներ: Ես հակամէտ չեմ այս կարգի երեւոյթներու հաւատալու եւ զանոնք տարածայնելու, սակայն վկաներն ու պատմողները լուրջ անձեր են:

Առաջինը պատահեցաւ երջանկայիշատակ Մոնթէ եպիսկոպոսին: Եղելութեան լաւատեղեակ անձերէն մին է ծանօթ փաստական Պալթազար տա Սիլվէյրա:

Մոնթէ եպիսկոպոս օր մը պատրաստուէր, երբ ալեհեր տիկին մը եկաւ իրեն դիմելու: Եկած էր խնդրելու որ եպիսկոպոսը այցելութեան երթայ մարդու մը, որ հիւանդ էր, Րիօ Տը Ժանէյրոյի նոյն թաղին՝ Պոթաֆոկոյի մէկ փողոցի տան մէջ:

Եպիսկոպոսը նշոց հասցէն եւ իիչ ետքը ուղղուեցաւ դէպի հիւանդին տունը: Բախեց դրան: Տիկին մը բացաւ դուռը: Մոնթէ եպիսկոպոս պատմեց պատահարը:

Տանտիկինը մեծ զարմացում ցուցաբերեց եւ յարեց·

– Կրնա՞ք ներս գալ, բայց շատ տարօրինակ է այդ դիմումը: Հոս ոչ ոք այդպիսի գաղափար ունեցաւ: Ոչ ոքէ խնդրեցինք որ երթայ լուր տայ Ձեզի կամ ռեւէ ուրիշ կրօնաւորի, որովհետեւ հիւանդը, որ իմ ամուսինս է, հաւատացեալ չէ: Ինք դրաւպաշտ է (փոզիթիվիսթ): Քրիստոնէութեան չի հանդուրժեր եւ հիւանդանալէն ի վեր բնաւ չէ մտածած այդ մասին:

Այդ պահուն, Մոնթէ եպիսկոպոսին աչքերուն կը դպի պատին վրայ իւղանկար մը, որ կը ներկայացնէր ընտանիքին մէկ երէց անդամը: Մոնթէ եպիսկոպոս կը բացագանչէ·

– Այդ տիկինն է որ կանչեց զիս:

Հիւանդին կինը կը պատասխանէ·

– Ան իմ ամուսինիս մայրն էր: Արդէն մի քանի տարի կայ որ մեռած է:

Կարող ենք երեւակայել կացութիւնը:

Եպիսկոպոսը խօսակցեցաւ հիւանդին հետ, որ ի վերջոյ վճռեց խոստովանանք ընել, եւ այդ ըրաւ ամենաօրինակելի զգացումներով:

Հիւանդին մայրը, տարիներ առաջ մեռած, եկեր էր հոգալու իր զաւկի վիճակին եւ զայն տանելու բրիստոնէութեան գիրկը:

* * *

Գանք երկրորդ պարագային:

Ժաթարանտա եպիսկոպոս բարձր առաքինութեան տէր կղերական մըն էր Նիթերոյի մէջ: Ես տեսած եմ զինք անգամ մը, կրօնական թափօրի մը մէջ: Իր մասին կը պատմուի հետեւեալ դէպքը:

Եպիսկոպոսը սովոր էր այցելել իր թեմի մատուռներուն, պատարագելու եւ ժողովուրդը խրատելու համար: Անգամ մը գնաց շատ համեստ մատուռ մը, որուն սպասարկութիւնը յանձնուած էր հոն բնակող մարդու մը: Այդ գիւղի մարդիկը աղքատ էին եւ եպիսկոպոսը որոշեց գիշերել լուսարարատան մէջ: Լուսարարը պատրաստեց ամէն բան, որքան որ կրցաւ:

Գիշերը անցաւ խաղաղ: Առաւօտուն, ժամը հինգի եւ վեցի միջեւ արթննալով, ժաթարանտա եպիսկոպոս նկատեց թէ լոյս կուգար խորանէն եւ լսեց ձայն մը որ աղօթք կ'ընէր: Պատրաստուեցաւ, ուղղուեցաւ դէպի դուռը որ խորան կը տանէր: Եւ ապշանքով տեսաւ զգեստաւորուած վարդապետ մը որ կը պատրաստուէր պատարագ մատուցանելու: Ժաթարանտա եպիսկոպոս օժանդակեց պատարագին, զոր տարօրինակ վարդապետը մատուցանեց մեծ ջերմեռանդութեամբ:

Պատարագէն ետք, վարդապետը չուզեց յամենալ, պարտաւոր էր անմիջապէս մեկնիլ: Շնորհակալութիւն յայտնեց ժաթարանտա եպիսկոպոսին՝ ազնուութեանը համար եւ խնդրանք մը ըրաւ·

– Սրբազա՛ն, Նիթերոյի ձեր թեմէն ընտանիք մը կը ճանչնամ մօտէն: Ձեզմէ մեծ շնորհ մը կը խնդրեմ· այս թաշկինակը յանձնեցէք այդ ընտանիքին: Անոնք գիտեն թէ ո՞վ է ղրկողը:

Եւ վարդապետը Նիթերոյի եպիսկոպոսին յանձնեց խոշոր թաշկինակ մը: Եւ հեռացաւ:

Ժաթարանտը եպիսկոպոսը կը վերադառնայ քաղաք: Եւ կ'նրթայ կը գտնէ խնդրոյ առարկայ ընտանիքը:

Կը պատմէ դէպի մատուռ իր ուղեւորութիւնը, իր ապշանքը ի տես անսպասելիօրէն յայտնուած պատարագիչ վարդապետին, եւ թաշկինակին յանձնումը:

Ընտանիքին մէկ անդամը կը պատասխանէ եպիսկոպոսին·

– Կատարելապէս ծանօթ էինք այդ վարդապետին: Մեզի ազգական էր: Կը ճանչնանք այս թաշկինակը: Անով ծածկեցինք հանգուցեալին դէմքը. եւ անով թաղուեցաւ ան:

Թէ՛ ժաթարանտա եպիսկոպոս եւ թէ ընտանիքին անդամները խորապէս ազդուեցան պատահարէն:

* * *

Ընթերցողը հարց պիտի տայ ինձի... Կը հաւատա՞ս ասոր:

Կը պատասխանեմ·– Այո, կը հաւատամ, պարոն կամ տիկին: Աստուած կրնայ թոյլ տալ այդպիսի երեւումներ:

Աստուած հրաշքներ կ'ընէ: Եթէ կարող չըլլայ հրաշքներ ընելու, մի՞թէ Աստուած է:

Փորթուկերէնէ թարգմանեց
Ս. ՊԱԼՃԵԱՆ

Թ. Պորժես

ԱՐՑԱԽ (ԼԵՌՆԱՅԻՆ ՂԱՐԱԲԱՂ)

«ՓՐԱՒՏԱ» ԿԸ ԽՕՍԻ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑԻՆ ՇՈՒՐՋ

Մոսկուայի Համայնավար կուսակցութեան օրկան «Փրաւտա» օրաթերթը –որուն արցախեան հարցին նկատմամբ որդեգրած կոմունակալ ու ժխտական կեցուածքը հիասթափ ըրաւ ողջ Ազատարհ հայութիւնը, ստեղծելով անլուր ընդվզումի եւ գայրոյքի աննախընթաց ալիք մը – կը հրատարակէ, այսօր, խմբագրական մը, որուն մէջ կ'արտայայտէ հետեւեալ միտքերը՝

«Կարելի չէ թոյլատրել որ ազգայնականութեամբ փոխարինուի մօտիկ անցեալի ազգայնական ոչնչականութիւնը· եթէ Սովետ Միութեան մէջ, այսօր կը խօսուի Միջ-Ազգերու յարաբերութիւններու մէջ կուտակուած հարցերու շուրջ՝ ապա անոնք հետեւանքն են Լենինական խաղաղականութեան չկիրարկուելուն, շրջանային շահերը չըյարգուելուն եւ տարիներու ընթացքին Ընկերային Մարզի անտեսման, իրողութիւններ զորս ծոպարկուած էին գաղափարական սովորամոլութիւններով եւ ունակութիւններով:

Սովետ Միութեան մէջ գոյութիւն չունի Ա-

լեացումի տարիներուն չահած ըլլան ի հեճուկս ուրիշներու *(!!!)*. Նմանապէս գոյութիւն չունին Ազգեր որոնք կրնան ունեցած չըլլան Ստալինեան կամայականութեան ժամանակաշրջանին:

Սովետ Միութիւնը տնտեսական եզակի օրգանիզմ մըն է, որուն զարգացման կ'օժանդակեն բոլոր Հանրապետութիւնները: Անոնք որոնք տխրութեամբ կը յիշեն «Ազատ Տնտեսութիւններուն տա-

(ՇԱՐ.Ը 15-ՐԴ ԷՋ)

ՄԵԾ ԵՂԵՌՆ ՀԱՅՈՑ

(ՇԱՐ. 14-ՐԴ ԷՋԷՆ)

...պիր գայն ձգել: Սա, ար-...ելիք է իր պատմելու ձիր-...ին: Շաւարշան, իր ապրածն ...ին, ականատես պատմելի. (չյապե-...ան ակռածոր պատմելի. (չյապե-...ան գրողի կարողութեամբ ...ուած է: Կամ, գուցէ այդ-...ին կը գտնենք գինքը, որով-...ետեւ մանկութեան օրերուն ...ատացուածնէ չ կըլլան աւելի ...ղեպազեաց – հոգեբանօրէն ...է մանաւանդ անջնջելի: ...ինչ որ, երկար շրջան է բա-...ղած ան, այս անձնախադէպ ...ապանիչ թափառումնե-...ուն մէջ, որպէս որբ, որպէս ...ղածական, որպէս դաւանա-...փոխ, ամէն պահ մահուան հետ դէմ յանդիման: Ա՛լ, կորսուելու վրայ է այլ սեւ օ-րերու սերունդը: Բայց ան տուաւ ա՛յն ինչ որ ի՛րն էր, ի՛նչ որ զգաց ու ապրեցաւ: Ա-նոնք մնացին ու պիտի մնան ժառանգ ազգին, այլ մանա-ւանդ անո՛ղց որ, որպէս պատ-մագէտներ ու բանասէրներ, գրականագէտներ ու վիպա-գիրներ, պիտի զանոնք յղկեն ու պիտի վերածեն համաշ-խարհային արժէքներու:

Շաւարշանի մօտ ամուր է հայրենասիրական եւ ազգա-սիրական ոգին, որով առողջ եզրակացութիւններու կը հասնի ան, հակառակ իր ծա-րուելազարդ տարիքին, պա-տանեկան աւիւնով:

Միլիոնաւորներու մահը կեանքի տրոփով փոխարինե-լու ուժականութիւնը կը կրէ իր մէջ: Ճանչնալ մեր երէկը, գիտակցիլ անոնց ահագնու-թեանը, պատճառ մըն է որ մեր ներկան ու ապագան անպարտելի հիմերու վրայ դնենք:

ՎԱՐՈՒԺԱՆ ԱՃԵՄԵԱՆ

ՀԱՅՐԵՆԻ ԱՐՈՒԵՍՏԱԳԷՏՆԵՐԸ ԿԸ ՏԻՐԱՊԵՏԵՆ «ՄԻՍԵՐԻՔՈՐՏԻԱ»ՅԻ ԲԵՄԻՆ ՎՐԱՅ

(ՇԱՐ. 9-ՐԴ ԷՋԷՆ)

...հարական գունագեղ ապ-...ուներով պարուրուած, ուր ...ի փչէր հայրենի հարազատ ...ուր ուր կար մեր ամբողջ ...ամութիւնը, եւ ուր կային ...ով քնքուշութիւնէն, մինչեւ ...ղմած խանդավառութիւ-...ր· կային յոյզեր եւ ցնծու-...թիւնները մեր գիտակից ժո-...ղովուրդին:

Երեկոյթ մը անմոռանալի, որ երկար ատեն կոստակոած պիտի մնայ մեր սրտերուն խորերը եւ զոր պիտի մաղ-թենք որ յաճախ կրկնուին, ազգային միութեան եւ համե-րաշխութեան նշանաբանին տակ:

Ն. Գ.

ԿՈՒՈՒՆԿՆԵՐԸ ՄՈՆԹԷՎԻՏԷՕ ԲԵՐԻՆ ՀԱՅՐԵՆԻ ՇՈՒՆՉԸ

(ՇԱՐ. 12-ՐԴ ԷՋԷՆ)

...ութիւնը եւ ծառայասիրու-...ան ոգին: Մէկ խօսքով՝ ...պատասխ հայր:

Անմոռանալի գիչեր մը, ե-...ւի երեւոյթ մը, որուն մի-...ջոցաւ Ուրուգուայի Հ.Բ.Ը. Միութիւնը յաջողեցաւ, հա-...կառակ կարճ ժամանակի սեղ-...մուներուն՝ Հայրենիքի ...չունչը եւ հայրենի յոյզերն ու ...երբերութիւնները բերել հայ-...րենասրտագէտ սրտերուն, խոր եւ վաւերական ապրումներով համակուած մթնոլորտի մը մէջ:

«ՓՐԱՒՏԱ» ԿԸ ԽՕՍԻ ՂԱՐԱԲԱՂԻ ՀԱՐՑԻՆ ՇՈՒՐՋ

(ՇԱՐ. 14-ՐԴ ԷՋԷՆ)

...իները պէտք չէ որ յուսան ...ողովուրդին յիշողութեան ...ախին վրայ: Երբեք գո-...ութիւն չ'ունեցաւ դրախտա-...ին առատութիւն: Միշտ չը-...նչիւ ժողովուրդի անձնու-...ած գործին է որ ստեղծուա-...ցաւ Նիւթական թէ՛ հոգեկան մշակոյթ:

Վերակառուցումը, նաեւ, մեծ գործ մըն է որ կը պահան-ջէ բոլոր ոյժերուն ամրապըն-դումը, այսպէս չյառաջ ե-կածը կը պատկանի մի՛ւ-ազ-գայնականութեան, ինչ որ պէտք է երաչխաւորուի սովե-տական քաղաքացիներու գի-տակցութեան, ընթացքին եւ վերաբերումին մէջ:

ՎԱՒՈՒԱՒԻՒՐ ՕՐ» Գ. Ի ՌՈՒԲԵՆ ՂԵՒՈՆԴԵԱՆԻ

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻ 49

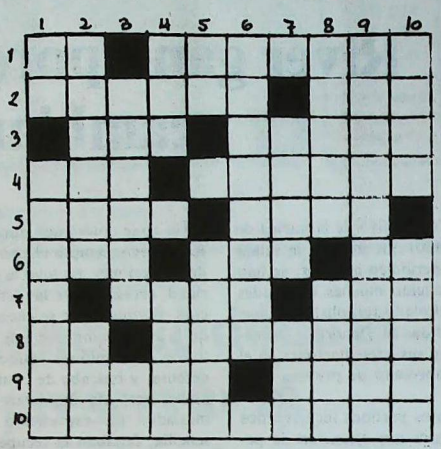

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1.– Անձն, դերասանուն, օծեալ
2.– Աստուածամօր անունը, կարճ Աւետիս
3.– Քրիստոնէութեան նշանը, կեցցէս
4.– Աշոտէն մէկ տառ պակաս, Պուրճի մէջ պատմական շէնք
5.– Հայոց պաշտպան ժողովուրդ, 12 ամիս
6.– Կեղտ, հին Հայաստանի մէջ գաւառ, ձեռքին մէջը
7.– Քաղցր (ձայն), Արաբ խալիֆա
8.– Ընտանի կենդանի, ստանամ
9.– Ստեղծէ, Հարաւային Ամերիկայի երկիր
10.– Ս· Գրիգոր մականիր

ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ

1.– Տարի, Քրիստոսի աշակերտ
2.– Զարդագրող, ոչինչ
3.– Գէյրութի արուարձան, երկրաբրառ
4.– Նուագ, Կիլիկիոյ մէջ գիւղաքաղաք
5.– Եգիպտական աստուած, նախապէս Պելոպոնէս
6.– Սողոմոնին մականիրը
7.– Ամուսնութիւն – խեչօ՝ առանց խ-ի
8.– Տանիլ բայնի անցեալ ընդունելութիւն, արաբ իշխան
9.– Անգլիագիր հեղինակին անունը, լեցուն
10.– Հայոց նուիրական ծառը, ազատող

ԼՈՒԾՈՒՄ ԹԻ 47 ԽԱՉԲԱՌԻ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ	ՈՒՂՂԱՀԱՅԵԱՑ
1.– կատակերգակ:	1.– Կառափնարան:
2.– արական – իւղ:	2.– արեգակն – նու:
3.– ռետին – երագ:	3.– տատ – անապակ:
4.– ագ – շալ – իր:	4.– ակիշ – սան:
5.– փակ – ատիկեց:	5.– կանացի – մմտ:
6.– նկարիչ:	6.– եռ – շաչել:
7.– անպ – ադիանն:	7.– դաշն:
8.– ամմշակ:	8.– գիր – իլիկ:
9.– աննամ – ուլ:	9.– աւարտ – ուլ:
10.– նուաստանալու:	10.– կղզիացնելու:

Su café molido
al gusto oriental

Gran Visir

Boedo 510.
T.E.: 97-4763

Fútbol

River ganó porque supo cambiar

Con motivo de la huelga de Correos que impidió la salida del periódico anterior, se han producido muchas novedades en el plano futbolístico, todas referidas al Deportivo Armenio y sus presentaciones en el Campeonato de primera división.

Estos partidos incluyen dos triunfos por ejecución de penales, luego de igualar sin tantos ante Gimnasia y San Martín de Tucumán, ambos en carácter de visitante, además de dos derrotas ante Racing Club, por 2 a 0, y contra River Plate, con un score de 3 a 1.

Por razones obvias, de estricta actualidad, sólo importa lo ocurrido el domingo 13 de noviembre ppdo., en el estadio Monumental, frente al poderoso equipo local, dicho esto por sus figuras, más allá de su ubicación en las posiciones.

En la primera etapa ese poderío no se notó, pues, aunque River llevó siempre el control de las acciones, no tuvo la claridad necesaria en la definición, porque nadie se encargó de la conducción. En ese entonces, Armenio era sólido en defensa, y buscaba de contragolpe, pero sin inquietar demasiado. La explicación es sencilla: faltaban la recuperación de Italo Ortiz, y el despliegue incansable de Oudoukian, razón por la cual Maciel estaba muy solo en la tarea ofensiva.

El segundo tiempo cambió todo, porque el local salió más decidido a buscar la victoria, favorecido por el ingreso de Borghi. Así fue que a los 3 minutos, Da Silva abrió el marcador, en posición algo dudosa, pero con la colaboración de la zaga de Armenio. A partir de ese momento Armenio debió arriesgar más, pero sólo arrimó peligro a través de jugadas de pelota parada y con tiros de larga distancia. Ante esta situación, el juego fue un monólogo de River, que estableció claramente, con otras dos conquistas, y un sinfín de buenas combinaciones, las distancias existentes entre ambos equipos, aunque la realidad del torneo diga lo contrario. Dichos goles fueron anotados por Da Silva en otra oportunidad y Balbo, mientras que Armenio, sobre el final del encuentro y como premio a su perseverancia, consiguió descontar por intermedio de Gándaras, tras un centro de Sigfredo. Y así se perdió, pero sin dramas, porque pensándolo un poco, ése era un resultado lógico. Sin embargo, aunque no lo fuera de esa forma, se debe aceptar y seguir adelante, apoyando incondicionalmente al Deportivo Armenio, pese a que las derrotas duelan. En este caso, no hay que tomarlas así, pues hace un par de años, ¿quién se imaginaba jugar frente a River, Boca, y ganarles como ya ocurrió una vez? ¿Acaso no es válido este argumento para merecer el apoyo de la gente?

Próximo encuentro: el miércoles 16 del corriente, v. Vélez en cancha de Platense.

Apostillas: Se hallan lesionados, con problemas de distinta consideración luego de jugar con San Martín de Tucumán, Walter Oudoukian e Italo Ortiz. El primero padece solamente una distensión de ligamentos y se mantendrá inactivo por 15 días, mientras que lo de Italo Ortiz es algo más complicado. Se trata de rotura de ligamentos, lesión que le provocó una intervención quirúrgica en su rodilla, sumado además de un reposo de algunos meses.

Daniel R. Der Avedissian

EL PROFESIONAL LOS RECETA
BARTAMIAN LOS DISEÑA
SU HIJO LOS PREFIERE
LINEA PIE/RECTOR
DE ORTOPEDIA
BARTAMIAN

CALZADO CORRECTIVO A PRUEBA DE CHICOS: CALIDAD Y DISEÑO

Calzado Correctivo

Calzado Deportivo

PLANTILLAS CORRECTORAS

Ortopedia Bartamian tambien las pone a sus pies

ARTICULOS DE ORTOPEDIA EN GENERAL

Descuentos desde el 30% a Obras Sociales.
Consulte con su Obra Social sobre otros beneficios.

ORTOPEDIA OB
Bartamian

Av. Belgrano 1699 Tel 45 5213 Bs. As.
Av. 7 N° 1134 Tel 3 4935 La Plata

COCINA

Razmouhi Khurlopian

Postre rápido y rico

INGREDIENTES:

1 taza de manteca - 1 taza de aceite de maíz - 1 taza de agua.

PREPARACION:

Se calientan los tres ingredientes para mezclarlos bien.

Se tamiza un kilo de harina leudante y 3 cucharaditas de polvo de hornear y se va agregando de a poco, hasta formar una masa suave (lleva más o menos 1 kilo).

La primera preparación no tiene que estar muy caliente, *sino tibia, y debe dividirse en 2* partes.

Untar una asadera con manteca y forrarla con la mitad de la masa, bien estirada.

Rellenar con 2 tazas de nueces picadas (más o menos), 2 cucharadas de azúcar, una cucharada de canela molida, 1 cucharadita de clavo de olor molido. Tapar con la otra mitad de la masa, bien estirada, apretando un poco para que se adhiera.

Pintar con manteca y cortar en forma de rombos o cuadraditos y cocinar a horno moderado. Una vez cocido, retirar y cubrir con el almíbar ya cocido y frío.

Almíbar: *1 kilo de azúcar, dos* tazas de agua, jugo de un limón.

Puzant Kemandjian

Con motivo del fallecimiento de su esposo, señor **Puzant Kemandjian,** la señora Eglantine Bartinlioglu realiza en su memoria las siguientes donaciones:

•Diario Armenia	A 250
•Semanario **Sardarabad**	A 250
•Periódico Sevan	A 250
•Periódico Sharyum	A 250

Asimismo su esposa, hijos, hijos políticos y nietos, hacen llegar por este medio su profundo reconocimiento por las demostraciones de condolencia recibidas.

Periódico Armenio
"SARDARABAD"
de la
ASOCIACION CULTURAL TEKEYAN

Redacción y Administración
Cnel. Niceto Vega 4779
1414 - CAPITAL FEDERAL
T.E. 771-2520
Horario de atención: *Lun. a Vier. de 10.00 a 19.00 hs.*

Registro Nac. de la Propiedad Intelectual
N° 119941
Director
MIHRAN SARAFIAN

Corresponsalía, receptoria de avisos y suscriptores en
BRASIL
Sr. Hrair Stepan Chahinian
Av. Coxingui 191 - AP. 84
CEP. 0579 - Sao Paulo - SP - Brasil
URUGUAY
Dr. Pedro Tanielian
Benito Blanco 675 AP. 201
T.E. 70-3114 Montevideo

cash

Sociedad Anónima de Cambio y Turismo
E.V. y T. 431/79
Agente Extra-Bursátil N° 530
Excursiones Nacionales e Internacionales Cruceros al Caribe
Precios Especiales para Viajes a Erevan
(Descuentos a grupos estudiantiles)

Lidia Guezikaraian de Martínez
Directora de Ventas

Cataratas: *excursión 6 días y 3 noches, en bus A 1.190*
Bariloche: *10 días y 7 noches, en bus, desde A 1.990*

Buenos Aires: Sarmiento 2232- Tel. 47-2091/3944/6714/7106 - 48-6826
San Martín 1173 - Tel. 248013-249733

IATA